

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrti " " 6.50
 za en mesec " " 2.20
 za Nemčijo celoletno 29.—
 za ostalo inozemstvo 35.—

V upravnishvu:
 Za celo leto naprej K 22.40
 za pol leta " " 11.20
 za četrti " " 5.60
 za en mesec " " 1.90
 Za pošiljanje na dom 20 v, na
 mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettirata (72 mm):
 za enkrat . . . . . 15 v
 za dvakrat . . . . . 13 v
 za trikrat . . . . . 10 v
 za več ko trikrat . . . . . 9 v

V reklamnih noticah stane
 enostolpna garmondvrata
 30 vinarjev. Pri večkratnem
 objavljanju primeren popust.

Izhaja:
 vsak dan, izvenredno nedelje in
 praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
 Rokopis se ne vrača; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
 Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
 Upravišškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Pogled na Ogrsko.

Nemažarske narodnosti na Ogrskem so upale, da se jim bo bolje godilo pod novo vlado, a kmalu se je pokazalo, da nimajo ničesar dobrega pričakovati od mož, kakor so Khuen-Hedervary in Tisza. Cela stvar izgleda skoro tako, kakor da bi novi mogočnjaki hoteli še bolj brezobzirno zatirati nemažarske narodnosti, kot se jih je doslej. V dunajskih visokih krogih si celo reč predstavljajo drugače. Mažarski list »Kelet Nepek« je namreč priobčil celo vrsto izrekov prestolonaslednika Franca Ferdinanda, iz katerih se dá sklepati, da veruje visoki gospod v grofa Khuena Hedervarya, da se ta ne bo pustil vplivati glede na vpeljavo splošne in enake volivne pravice ter na pravično ravnanje z vsemi narodnostmi od grofa Stefana Tisza. To in pa vladarjevo zadržanje v zadnji krizi je vzbudilo v zatiranih ogrskih narodih upanje, da bodo vendar končno nastopili boljši časi. Grof Khuen je sicer takoj po svojem imenovanju podal par izjav v tem smislu. Dejal je, da ne bo pod nobenimi pogoji nadaljeval nasilno pomažarjevanje svojih prednikov ter da bo skrbel za to, da se narodnostim ne bo kršilo več postavno pravo društvene in zborovalne svobode. Tem lepim besedam pa doslej še niso sledila nobena dejanja. Nasprotno postaja vedno bolj jasno, da je grof Tisza pravzaprav pravi vodja vlade, ki bo tudi s pomočjo svojega intimca dr. Ivan Jeszenskyja, katerega je sam imenoval za državnega tajnika v ministrskem predsedništvu, »naredil« volitve po staroznanem načinu. Omenjeni dr. Jeszensky, skozi katerega roke morajo iti vsi vladni posli grofa Hedervarya, je eden najbrezobzirnejših fanatikov, ki jih je kedaj ustvaril mažarski šovinizem. Njegova glavna naloga bo, da bo pustil voliti v 150 nemažarskih okrožjih vladne kandidate z vsemi nasilnimi sredstvi. Poleg tega pa sta Tiszov govor v Szegedinu in njegovo nebojevitost stališče proti Košutovi stranki jasno pokazala, kakšne namene sedanja vlada v resnici zasleduje. Tiszova vodilna misel je: Sedaj se moramo kroni pokazati kot upogljivi, da moremo zopet ustvariti harmonijo med kraljem in narodom. Potem nam bo kralj vse dovolil, kar

rabimo za »mažarsko kulturo« in našo narodno državo. Da pa to dosežemo, se nam je treba odreči samo eni točki, ogrskemu poveljnemu jeziku med vojaki. Ako to storimo, imamo v vseh drugih stvareh prosto roko. — Samo obsebi umevno se razteza to upanje tudi na preprečenje splošne in enake volivne pravice ter na nadaljno zatiranje narodnosti. Poleg tega pa zahteva Tisza ravnotako »gospodarsko samostojnost«, kakor Košut sam in vsi ostali neodvisni fanatiki. V Szegedinu je Tisza celo izjavil, da se pri stremljenju po gospodarski samostojnosti Ogrske ne more ozirati na koristi niti vladarske hiše, niti monarhije. — To je torej prava slika razmer pod Khuen Hedervaryjem. Cesarju se namerava hliniti nekoliko časa lojalnost, da bi zopet dobili proste roke za svojo nasilno politiko in razdirajoče delo v avstro-ogrski monarhiji. Da pa bodo ljudstvo oslepili za splošno volivno pravico, imajo sledeči načrt: Opozicijo prihodnje poslanske zbornice naj bi tvorila Justhova stranka s kakimi 100 poslanci, medtem ko bi imel Košut samo 45 do 50 mandatov. Košutovci bi od slučaja do slučaja podpirali vlado, da ohrani France Košut tudi za bodoče sposobnost prevzeti zopet vlado. Vlada bo potem združena s Košutovci zahtevala volivno pravico po Andrassyjevem načrtu, medtem pa bodo Justhovci igrali vlogo divjakov ter zahtevali neomejeno volivno pravico. Obe stranki se boste leto dni bojevali navidezno na najdivnejši način za volivno reformo, dokler ne bo zopet razpuščen parlament ter se bo komedija zopet znova začela. Khuen in Tisza pa bosta vodila upravo ogrske polovice natančno po starih korupcijskih pravih svojih prednikov. Tak je in bo položaj na Ogrskem!

Nekoliko črtic o dr. Luegerju.

Lueger in obrtniki.

Že v času, ko je imel obrtniški stan izven svojih vrst le malo prijateljev in ko se je vsakega, kdor se je zavzel za obrtniške težnje, označilo kot nazadnjaškega srednjeveškega zadugarja, je dr. Lueger z vso odločnostjo zastopal obrtne koristi, ne samo v začetku svojega javnega delovanja, ampak tudi pozneje do zadnjih trenutkov.

Leta 1893. se je udeležil dr. Lueger dvamesečne obrtne enquete v poslanski zbornici ter je ob tej priliki nastopil z

vso odločnostjo za obrtne koristi proti manchesterskim liberalnim članom obrtnega odseka. Na svoji poti do voditelja krščansko-socialne stranke je imel dostikrat priliko udeleževati svoj, obrtnikom naklonjeni program, zlasti pa kot dunajski župan. Medtem ko so bili pod liberalnim občinskim svetom mestni dobavitelji izključno velika industrija in velike tvrdke (večinoma židovske), se je pod Luegerjevim županstvom tozadevno izvršila velika izprememba in na stotisoče dobav za mestno občino se je prepustilo mali obrti. Veliki pomen, ki ga ima dobro utrjen obrtniški stan za državo in vsakogar, je Lueger vedno priznaval. Lueger se je v novembru lanskega leta udeležil splošnega obrtnega shoda na Dunaju, kljub temu, da je bil takrat že zelo bolehen in z delom preobložen. Dr. Lueger je kumoval temu shodu. Zvečer pa je povabil udeležence v slavnostno dvorano rotovsko, ki je bila prejšnje čase odprta samo višjim 10.000. Navdušene ovacije so dokazovale Luegerjevo priljubljenost.

Dr. Lueger in kmečki stan.

Lueger je bil, ki je povdarjal dobro razmerje med mestnim in kmečkim prebivalstvom. Drug od drugega imata koristi. Lueger je bil, ki je prvi kot politik istočasno z obrtnim stanom zbudil tudi kmečko ljudstvo iz zaspane omrtvelosti ter je peljal združene krščanske čete v boj proti razdirajočemu liberalizmu, proti velikemu kapitalu, ter vodil združene stanove do zmage čez mednarodno židovstvo, ki je ravno najbolj izžemalo kmečko prebivalstvo. Brez počitka je hitel Lueger od kraja do kraja in povsod z navdušenjem oznanjal krščanskosocialni gospodarski programi ter je tako spodbudil, da je tudi kmečki stan vrget od sebe liberalne okove ter se organiziral na podlagi krščanskosocialnega programa. Tako se je razvila po njegovi zaslugi tudi na Nižjem Avstrijskem močna organizacija, ki je mnogo dosegla za prospeh kmetov. Ni treba navajati dr. Luegerjevih tozadevnih posebnih zaslug, povdarjati pa je treba še enkrat pred vsem, da je ves svoj vpliv porabil za to, da je zatrl vsako gibanje, ki bi mogoče rodilo razpor med zastopniki mest in dežele. To je, za kar se bo kmečko ljudstvo in vsakdo spominjal Luegerja s hvaležnostjo. Še v zadnjem času je mnogo storil v raznih zadevah za kmečki stan. Velikega ljudskega moža

se bo še dolgo časa hvaležno spominjalo tudi kmečko ljudstvo v Avstriji. Res velik mož je umrl!

Lueger in delavstvo.

Dvajset let je minulo, ko se je na Dunaju pripravljati oni veliki preobrat, ki je popolnoma predrugačil politično življenje. Takrat je vladala liberalna stranka skoro popolnoma neomejeno kot zastopnica meščanstva in inteligence, medtem ko je bilo delavstvo popolnoma prepuščeno socialni demokraciji. Z občudovanja vrednim pogumom in vztrajnostjo se je boril Lueger proti liberalnim utrdbam. In takrat se je pojavil tudi med delavstvom odpor proti socialno-demokratski stranki, in kmalu se je udeleževala delavska organizacija na krščansko-socialni podlagi. Kljub temu, da je bil Lueger ves zaposlen v boju proti liberalni stranki, je takoj sklenil z mladim gibanjem iskreno prijateljstvo ter ga je podpiral z vso svojo močjo. Skoro vedno je prihajal Lueger na shode krščansko-socialnih delavcev, ki jih je vedno spodbujal v njihovih težnjah. Seveda si je vsled tega nakopal na glavo sovraštvo socialnih demokratov, ki so hoteli krščansko-socialno delavsko organizacijo zatreti v svoji kali.

Krščansko-socialnemu delavstvu je bila pomoč Luegerjeva resna potreba, saj so imeli povsod samo sovražnike in nič prijateljev. Socialni demokrati, liberalni podjetniki in tudi oblastni so šikanirali in preganjali krščansko-socialne delavce. Leta 1893. je grozila krščansko-socialnemu delavskemu društvu, edini takratni krščansko-socialni organizaciji, nevarnost, da se razdruži. Dr. Lueger, ki je bil v Badnu, je takoj prišel na Dunaj in odbil s svojo odločnostjo nevarnost. V parlamentu je zborovala ono leto obrtna enketa. Vlada, kakor obrtni odsek sta zabranila krščansko-socialnim delavcem poslati k tej enketi svoje zastopnike. Zopet je bil dr. Lueger, ki ni prejel odnehal, dokler se ni krščansko-socialnemu delavstvu priznala pravica, poslati zastopnika. Uslužbenci dunajske tramvajske družbe, ki so bili organizirani v krščansko-socialnem delavskem društvu, so našli v Luegerju krepko podporo v svojih stremljenjih in marsikako noč je predsedal dr. Lueger s tramvajskimi uslužbenci do jutranje zore pri resnih posvetovanjih. In do svoje smrti je ostal Lueger odkrit prijatelj tramvaj-

LISTEK.

Iz zadnjih dni pesnika Antona Medveda.

Predzadnje, osem strani obsegajoče pismo, katero mi je poslal pokojni pesnik končava tako-le:

»Tako samevamo in sestaramo. Časa kolesnice reže na čelu in obočji, zobje izpadajo, edini kuštravi lasje me še spominjajo mladosti in pa hrepenenje ponečem, za kar nimam imena...«

Ali ni to slutnja smrti, selitve v prekrogobno večnost...? Pa kljub temu ga ni to hrepenenje čisto nič oviralo pri delu — nasprotno — mi je pisal, da se mu razvija tolika plodovitost, kakor še ne z lepa. Zadnje pismo, obsegajoče repliko na mojo oceno njegove najnovejše drame »Stari in mladi«, narodni igrokaz v štirih dejanjih, pa končava s stavkom: »Jaz se bom sedaj zakopal v Črnošolca...«

In resnično je tega predelaval in popravljal — pa sredi tega dela je moral prenehati in se posloviti z zemlje.

Igrokaz »Stari in mladi« je namenjen manjšim odrom in zato določen v tisk Mokorjevi družbi, katera jo je že vnaprej sprejela. Igrala se je prvič na Breznici, sedaj prireja pokojnikov

osebni prijatelj profesor Robida uprizoritev v Kranju. Prav tja je želel sam pogledat igro, da na odru še opazi eventualne napake in jih popravi.

Zadnji dve pesmi sta bili: Kotniku nagrobni napis in pesem Anici Zupanec, hčerki veletržca Urbana, ki je bil pesniku silno naklonjen in požrtvovalen prijatelj — v dejanju in resnici. To pesem je obljubil pokojnik, ko je obiskal svojega prijatelja g. Urbana v Ljubljani 10. svečana tega leta — gošpici kot zelo nadarjeni slikarici in mladi ljubiteljici umetnosti.

Pesnikova smrt je nastopila nenadno, vsled črevesne bolezni. Po silno težki operaciji, ko so mu odvzeli vneti slepih in čudno zasuknjena in zarastena čreva operativnim potom uredili, odtelej ni imel nikoli več pravega miru pred boleznijo. Brez vsakega povoda so ga često napadali grozni črevesni krči, včasih pa je zadostovalo tudi malenkostno prekršenje dijetle, malo nahlajenje ali neprimerna hrana, da je dobil hipe popadke, ki so mu prizadevali grozne bolečine.

11. sušča zvečer krog desete ure sta sedela s sestro Heleno pri mizi. Anton se je splošno dobro počutil, dasi ga je opominjevala bolezen že prejšnji dan. Odpravil se je spat in velel sestri, da gre tudi ona. Kljub temu pa preskrbna sestra ni šla v postelj, ampak ostala na divanu blizu Antona. Komaj pa je

ugasnila luč je pokojnik grozno kriknil, planil kvišku v postelji in razkrilil roke ter plical: »Pomagajte, pomagajte, umrjem!« Imel je občutek, da se je nekaj v njem utrgalo ali počilo — hipoma — in posledica tega so bile neznanske bolečine — je bila katastrofa, katere ga ni mogel nihče več oteiti.

Blaga sestra Helena, ki je toliko kritičnih ur ob bratu bolečin prebila, se je samoumevno ob tako silnem napadu tresla v groznici. Odprla je okno in doklicala v pomoč grajskega vrtnarja, ki je takoj prihitel in za njim vse služabništvo. Odposlali so takoj po zdravnika. Dr. Raznožnik je že krog polnoči prispel na Turjak, poskusil s klizmi, injiciral mu morfija — ali pomoči ni mogel. Brzjavili so po primarija dr. Šlajmarja. Drage volje je dospel. Ta je izjavil takoj: »Če bi imel tu operacijsko mizo, pa bi ga ne mogel rešiti, ker bi operacije srce več ne preneslo.« Poskusil mu je s punkcijo in injekcijami polajšati trpljenje. Ko je pesnik videl, da se sešete njegove ure, je zaželel po svetih zakramentih. V soboto dopoldne je bil pri njem župnik Ramovš, na večer pa mu je podelil sv. Popotnico njegov najbližji sosed župnik Jereb, katerega je v pismih na-me rad nazival »vrli Janez iz Škocijana«.

Napravil je tudi ustno oporoko, v kateri je postavil za dedinjo svojo sestro Heleno.

Agonija je trajala malo časa. Do tja pa je bil pri zavesti in šepetaje odgovarjal na molitve za umirajoče, katere mu je čital župnik Jereb. V zadnjih hipih je omenjal le stariše in sestro Marjijo, ki je bila kot najstarejša po materini smrti v družini gospodinja. Opetovano je naročal sestri in okoli stoječim: »Molite za-me, vseobče naj se moli — « Prisrčno se je poslovil od sestre Helene — Krog sedme ure je zgasnil...

V njegovi literarni zapuščini je brčkone nekaj še ne priobčenih pesmi, ponajveč lirskih. Vsaj omenil mi jih je pred kratkim. Če se zbero še nekatere prigodnice, nekaj pesmi še ni ponatisnjenih iz »Zvona«, se je nadejati tretjega zvezka poezij. Ima pa dokaj bogato literaturno korespondenco, katera se seveda ohrani do zadnjega lista in brčkone izroči »Slovenski Matici« ali muzej, da kasneje kdo prevzame zanimive literarno-zgodovinske podatke.

Zadostuj teh par vrstic za sedaj! Ko se poleže časnikarsko resnično in potrjeno prerekanje o njem, izdam knjižico njegovemu spominu, kjer mi bo lahko pokazati pokojnika v tisti luči, katere je njegov duh vreden, ker si usojam trditi, da ga bolje ni poznal nihče.

F. S. Finžgar.

skih uslužbencev in delavstva, kakršen je bil pred toliko in toliko leti.

Ko so krščansko-socialni delavci leta 1895. ustvarili lasten program in organizirali samostojno stranko, jim je stal dr. Lueger s svetom in delom ob strani, četudi so bili mnogi njegovi meščanski prijatelji napram temu gibanju nezaupljivi ali deloma celo sovražni. Dr. Lueger ni samo sodeloval pri ustvaritvi programa, podpiral je tudi povsod posamezne zahteve tega programa, kjer se mu je nudila prilika. Krščansko-socialno delavstvo je zahtevalo splošno volilno pravico za državni zbor, in dr. Lueger se je boril v vseh položajih z njimi. Krščansko-socialni delavci so zlasti zahtevali volilno pravico v občini, in dr. Lueger jo jim je dal kot prvi župan v celi državi. Krščansko-socialno delavstvo je zahtevalo volilno pravico za deželni zbor, in danes ima nižjeavstrijski deželni zbor vsled dr. Luegerjevega truda eno izmed najbolj demokratičnih volilnih pravic med vsemi deželnimi zbori. Krščansko-socialno delavstvo je zahtevalo, naj mesto prevzame v oskrb posredovalnice za delo in službe, in komaj je postal Lueger župan, je ustvaril mestne posredovalnice za službe in delo. Krščansko-socialno delavstvo je zahtevalo reformo bolniškega zavarovanja, in dr. Lueger je ustvaril za mestne dunajske uslužbenke institucijo, za katero uslužbenci niso ničesar plačevali, pač pa dobivali v slučaju bolezni polno plačo, in sicer tudi oni, kateri niso bili prisiljeni k zavarovanju. Krščansko-socialno delavstvo je zahtevalo starostno in invaliditeto preskrbo delavcev, in dr. Lueger je priznal delavcem in uslužbencem pravico do pokojnine v višini 40 odstotkov plače po preteklih desetih letih, in več po daljši službeni dobi do polne pokojnine, ne da bi se plačevalo za to kake doneske. Gotovo je, da je dr. Lueger mnogo storil za delavstvo, zlasti na Dunaju. Njegova dejanja pa so bila za vzgled povsod.

Spomini na dr. Luegerja.

Prošt dr. Elbert je v imenu novomeškega kapitela in dekanata izrazil povod smrti dr. Luegerja, brzojavno sočutje podžupanu dr. Neumayerju. Bil je navzoč pri njegovi prvi inštalaciji in je videl navdušenje Dunajčanov za svojega župana. Takoj po inštalaciji je bil sprejet od presvitega cesarja in potem se je odpeljal na kolodvor k sprejemu nemškega cesarja. Vsak kršanski socialc, od priprostega delavca do najvišjega gospoda, je imel na kloboču ali pa v gumbnici bel Lueger-nagelj. Grof Kielmannsegg, ki ga popreje ni hotel cesarju predlagati v potrditev, ga je pa vmesnil in se slovesno v galakočiji na rotovž pripeljal. Bila je zanj pač težka pot, a časi se spreminjajo. Ponočno je dr. Lueger zaklical grofu Badeniju: »Vi boste šli kot ministrski predsednik, jaz bom pa še ostal in bom dunajski župan!« In zgodilo se je!

Zaplenjena samostanska premoženja — poneverjena.

Od zaplenjenega samostanskega premoženja na Francoskem se je obljubovalo celo milijardo, ki bi se naj porabila za dobrobit vseh Francozov. Toda

noben človek ni videl te milijarde ali celo kaj imel od nje. Nihče ni vedel, kam je prešla.

Končno, po dolgem času, se je začelo, kje so ostali milijoni. Uradnik, kateremu je bila poverjena likvidacija zaplenjenega samostanskega premoženja, je povedal, da je pet milijonov tega denarja zaigral na borzi. Med občinam so že dalje časa krožile vesti o slabem gospodarstvu pri likvidacijah, in vedno se je pojavljalo vprašanje, kaj je z obljubljenimi milijardi. Za časa justičnega ministrstva Guyot-Dessaigne je tožil konservativni senator Le Prevost de Launay upravnika zaplenjenega samostanskega premoženja. Imenovala se je takrat komisija, kateri je bil na čelo postavljen senator Combes, povzročitelj razdružitve kongregacij. Combes je sam priznal v nekem govoru, da se vrše hude zlorabe v likvidacijskem postopanju, ter da se mora zahtevati preiskava in pa naznani krivice. Guyot - Dessaigne, ki ni verjel o poneverjenjih, je nenadoma umrl v senatu, ko je hotel k nekemu tovarišu, da bi dobil natančnejše podatke. Sedanji ministrski predsednik Briand je postal njegov naslednik. Pustil si je izdelati natančno poročilo o zadevi; tudi ta je moral izjaviti, da se je prišlo na sled hudim sleparijam, enega likvidatorja se mora kolikor mogoče tiho odstraniti, da se ne razburja javnost.

Likvidator Ferdinand Edmund Duez, kakor se piše veliki slepar, je star okoli 50 let. Njegova zunanost se opisuje kot simpatična ter je veljal vedno tudi za dobrega tovariša. Svoje dni je bil trgovski pomočnik v neki pariški trgovini, potem je bil dolga leta tajnik nekega sodnega oskrbnika. Vsled protekcije je prišel v trgovsko sodišče, kjer je bil sodni administrator. Njegovo delovanje je bilo v začetku omejeno na likvidacijo dedščin, upravo premoženja mladoletnih itd.

Ko se je zaplenilo cerkveno premoženje, je francoska vlada potrebovala mnogo takih likvidatorjev. Duez je bil leta 1901. imenovan za likvidatorja 12 kongregacij. Hitro so bile končane likvidacije od osmih njemu izročenih redov. Duez je defraudiral na ta način, da je po končani likvidaciji naredil račun, in primanjkljaje pokril iz še tekočih likvidacij. Kljub temu ni moglo ostati dolgo prikrito to sleparsko delo. Pariško državno pravdnništvo pa je sklenilo, da ostane defraudant še nadalje v službi. Dovolil se mu je rok, po preteku katerega naj položi račun o njemu zaupnem premoženju.

Duez je znal pa ta odgovor vedno bolj odlašati. Še le te dni se je posrečilo po večmesečnem zavlavljevanju izvršiti sodnijsko kontrolo nad Duezovim poslovanjem in ko se je pograbilo v blagajni 696.000 K, so ga aretovali. Priznal je takoj, da ima pet milijonov deficita ter je zaklical: »Rešite me!« Ko so ga vprašali, kaj je naredil z denarjem, je odgovoril, da je igral na borzi ter naj se ga reši te afere, če ne bo izvršil samoumor.

Z nadaljevanjem preiskave narašča tudi primanjkljaj, kolikor se sploh morejo odkriti poneverjene vsote. Duez ni samo kradel denar za prodana samostanska posestva, imel je tudi kup-

ce, ki jim je ta posestva prodal za smešno nizko ceno in ki so mu tudi plačevali v zahvalo znatne vsote. Toda uporabljal je še neko drugo sleparsko sredstvo. Zakon o kongregacijah namreč priznava gotovim upravičencem, pravico do onih posestev, ki se ne morejo več uporabljati v smislu ustanovnikov. Za Dueza je bila ta določba znaten vir dohodkov. S pomočjo nekega genealoga je vedno dobil upravičence, ki so z njegovo pomočjo uveljavili svojo pravico do tega ali onega posestva ali poslopja. Sklenil je z njimi pogodbo, v kateri mu obljublja ti ljudje, da mu odstopijo 50 odstotkov od na ta način pridobljenega premoženja. Neka sama kupčija, ki jo je Duez sklenil z nekim Rusom, mu je prinesla 500.000 frankov, kakor poročajo nekatoški listi. Duez je tudi poiskal sorodnike umrlih članov kongregacij ter si je na isti način tudi zagotovil polovico dedščin. Nek uradnik pariškega vsklisnega sodišča, kateremu je tudi Duez ponudil svojo pomoč, a jo ni sprejel, je izgubil tožbo za dedščino, kajti likvidatorju se je posrečilo najti še bližjega sorodnika umrlega, ki je ugodil Duezovim stavljenim pogojem.

Na ta način se je možu posrečilo, izvršiti sleparije do velikanske vsote. Seveda Duez ni bil edini krivec. Pri svoji aretaciji je predbacival raznim sodnim uradnikom, da so vedeli o njegovem delovanju, a ga niso ovirali. Sploh pa ni noben čudež, da je kradel vsak uradnik na svojo pest, kolikor je mogel dobiti, ko so se vendar vsi zavedali, da celo podjetje ni ničesar drugega kot tatvina in rop. Seveda se je govorilo francoskemu ljudstvu, da se krade samo za splošni blagor, a likvidatorji so mislili logično: tatvina je tatvina, ter so se tudi po tem ravnali.

Kakor se poroča, so našli med Duezovimi papirji zapisnik z 200 imeni in skoro ravno tolikimi pobotnicami. Skoro vse pobotnice se glase enako, in sicer takole: »Podpisani, urednik lista — — —, potrjujem, da sem prejel od gospoda Dueza vsoto — — — — frankov.« Vsote se menjajo med 3000 do 10.000 frankov. Imena urednikov, kakor tudi časopisov pa so fingirana. Če tudi je precej jasno, da si je hotel pridobiti Duez časopisje s podkupovanjem v veliki meri, da bi se pisalo za njega, ne ve se vendar, kdo so ti častni možje, ki so se mu podali. Ključa za rešitev tega skrivnega zapisnika ni. Duez priznava, da eksistira ta ključ, vendar pa ga noče izdati. Gotovo želi, ohraniti si drago kupljene prijatelje, dokler bo mogoče ter tudi s svojim molkom tako izvršiti nov pritisk na zastopnike časopisja. Vsa imena sicer niso fingirana, nekaj izmed gospodov je bilo tako nepredvidnih, da so se s pravim imenom podpisali na pobotnice. Pri drugih pobotnicah pa se je spoznala pisava, in ravno te bodo tudi najbolj pojasnile to zadevo.

Tako cvete lopovstvo v svobodni Franciji!

Velika stavka v Ameriki.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Amerike.)

Štrajk uslužbencev električne cestne železnice v Filadelfiji, Pa., je izzval

splošen štrajk unijskih združenih delavcev v celotnem mestu, ter se utegne celo razviti v boj vsega organiziranega delavstva Zedinjenih držav zoper koncentrirani kapital. Zanimalo bo radi tega tudi slovensko javnost — ki ima tudi že svoje izkušnje s štrajki — nekaj podatkov, posnetih iz dnevnega časopisja. Spor med tramvajsko družbo Rapid Transit Company in uslužbenci je že star. Gre se za priznanje delavskih zavez — unij — katerega se vsaka delodajalna družba brani z vsemi štirimi. Le-to ji takorekoč zaveže roke, določi urni zaslužek nastavljenec, omeji samovoljnost pri nastavljanju in odpušcanju uslužbencev, izključi prosto konkurenco dela, skratka izviči ji nad vlado, zagotovljeno po koncentriranem kapitalu proti poedincu.

To pereče vprašanje dovedlo je do akutne krize že preteklo leto in le vsled neposrednega pritiska političnih vodij republikancev v Pensilvaniji, ki so rabili glasove delavskih volivcev, pristala je omenjena prometna družba na nekako začasno premirje. Združeni uslužbenci zahtevali so seveda trajno rešitev, trdovratnost družbe, ki računa na ugodnejšo politično konstelacijo — volitve so že »za« durmi — poostrila je položaj, odpušcanje unijskih uslužbencev pa je dal casus belli. Unionisti zanašali so se zopet na pomoč političnih kolovodij, bossov, a so se uračunali. Dočim je bil prvotno štrajk proglašen le za osebo prometne družbe, razširili so ga unijski voditelji v splošni simpatijski štrajk vseh unij celega mesta v soboto, 5. marca, ko dvatedenski odmor s pogostnimi uličnimi nemiri ni omeščal družbe. Transit Co. seveda si hoče pomagati z nameščanjem štrajkolomcev, štrajkujoči pa jim zabranjujejo izvrševanje službe. Nad 500 motorvozov je za promet nerabnih, promet je padel vsled pomanjkanja vajenih voznikov in tudi občinstva, ki se ne čuti varno v »štrajkolomnih električnih«. Vrhutega so simpatije občinstva na strani delavstva vsled podraženja vožnih tarifov in odprave raznih ugodnosti v prid družbi. Ceni se, da ima Transit Co. vsled stavke do sedaj 1 milijon dolarjev škode in obrtniki in industriji nad 5 milijonov, kar je pa le malenkost v primeri s posledicami splošne stavke, ki bo zavrla produkcijo milijonskega mesta. Stavkovodje zatrjujejo, da štrajka nad 100.000 delavcev, družbi prijazni pa stavijo to število le na 30.000.

Posebno nezadovoljstvo povzroča obnašanje filadelfijskega župana Reyburna, ki je v mestnem svetu sam pomagal sestaviti predloge za pogajanja, v svetu Transit Co. — če se ne motim, je član direktorija družbe — pa glasoval zoper vsako pogajanje. Predsednik družbe — Kruyer — trmasto izjavlja, da nima z delavsko unijo nobene pogodbe, da se nima torej z unijo o ničem pogajati. Od republikancev izvoljeni župan Reyburn noče odjenjati, čeprav bi mu to pomenilo političen samoumor. Boj bo potemtakem trdovraten in najbrž tudi trajno odločilen za razmerje med delom in kapitalom. Transit Co. je baje v denarnih zadregah in jo utegne ta stavka spraviti na »kant«, a zelo verjetno je, da ji bodo prišli na pomoč, ki so si pridobili svoje milijone iz delavskih rok. Vzpodbuja-

Govor na Medvedovem grobu.

(F. S. Finžgar.)

Govorim naj? ...

Naj govori namesto mene odpri grob z grozno besedo, katero je izpregovoril nad Kettejevo gomilo pesnik-videc Oton Zupančič:

»Grobovi tulijo!« ...

Ko smo brali prvič ta strašni izraz, nam je bilo kakor nekaj učencem ob Zveličarju, ko niso umeli napovedi evharistične tajnosti in so pomrmravali: trda je ta beseda!

Toda danes, ko se je za Kettejevo gomilo vzboknila še Gregorčičeva, ko v tem hipu stojimo pred zevajočim grobom, ki je sprejel vase truplo našega pesnika Antona Medveda, — danes razumemo vsi to strašno besedo in jo v bolesti ponavljamo: Grobovi tulijo ...

Nenadno, nepričakovano je posegla kruta roka usode v življenje tok pesnika Medveda, po domovini se je razlegel bolesten disakord, in iz strun ni več privrela pesem — strune so rodile solze v očeh celega naroda ...

Anton, ali naj verjamem, da si nam vzet? Saj se mi zdi, da še čutim tvojo gorko roko v svoji dlani, ko sva se zadnjič razšla, saj je še sveže črnilo na rokopisu, ob katerem si delal — in da te ni več? Pred nami solzečimi se in strmečimi se dviga spoznanja svit, kaj smo imeli, ko smo imeli Tebe, kaj smo

izgubili — ko Te ni več — in to spoznanje izvira

»iz duše naše same, ki vrednost tega, kar ima, do dna šele takrat spozna, ko čas to vrednost vzame.«

Govorim naj?

Ne bom govoril o pokojniku — človeku. Naj se dvigne človek in naj govori, ki bi mogel naperiti vate le tenko konico sovraštva od severa do juga naše domovine, kjerkoli si bil poznan ...

Ne bom govoril, kako iskreno si ljubil domovino, kako pristržno gorel za to rodno grudo, kako nežno ljubil svojo pokojno mater, kako globoko spoštoval očeta, od katerega je bilo izklesano tvoje lice; — po njih — po starih ljubljenih si hrepenel tako dolgo, da si danes resnično legel k njima ...

Ali naj govorim, Anton, o tvojem globokovernem srcu? Kolikokrat si mi govoril v samotnih urah ob zaupnem razglabljanju tako iskreno o veri, da sem se vnechal in sodil:

Apostol si, Anton, in prerok ...

Tudi ne govorim o tebi duhovniku-pastirju, ker je govorila danes tvoja zadnja župnija turjaška s solzami in jokom, ki je trgalo srce ...

Izpregovorim pa besedo ob odprtem grobu o tebi Anton — o pesniku-možu.

Ne vodijo gladke steze na Parnas. In vsak naš pesnik je hodil in še hodijo

trnjevo pot — vsak na svojo Kalvarijo. In taka pot je bila zapisana tudi pokojnemu Antonu.

Ni bilo zadosti, da je bilo njegovo srce često kronano s trnjem, ni bilo zadosti, da je njegov duh neprestano hrepenel kvišku, po resnici, da mu je oklevala noga, kadarkoli je moral skozi vsakdanje ponore — ne še — pred par leti ga je sredi najboljšega zdravja napala telesna muka in usula mero njegovega trpljenja do vrha. Kolikokrat, Anton, si mi trepetal v rokah od silnih bolečin — da sem se bal, zdaj zdaj poročem: Ni ga več — Antona!

Taka pot, tako polna čaša goresti in bolesti je izbila mnogo kistov iz rok, strla ponosnih peres obilico — Antona — vega duha ni uklonila nikdar. Čim bolj so ga zadevali udarci usode, tem trje jeklo je bil duh našega Antona. Čim strašnejši je bil vihar, tem lepši je bil odmev iz njega — njegova pesem. Razumel je

»da pesnikov pokliče na pot usipaj drugim, sebi ne cvetlic«.

Pesnik — mož, kakor ga še nismo imeli doslej, se je v tej borbi navadil celo smrti — a ni se odvalil dela. Kar je sporočil pokojni materi:

»Ko hladno me poljubi žena bela, ne bo me strah poslanke iz neba. A strah me praznega življenja bodi, navskrižem rok, zamrtega duha —«

tega gesla se je zvesto oklepal. Bil je

mož, katerega duh je hodil vsak korak naprej, nikoli nazaj, vedno kvišku, nikdar navzdol.

In ko je ta duh njegov priromal že gori do zenita — tedaj je zadonelo Najvišje povelje — jeknilo je po domovini od brikosti — pesnika Antona — ni bilo več ...

Končam ...

Grobovi tulijo! ... In nas je strah? — Ne — nikdar! Dokler se bo sejalo tako seme v slovensko grudo, kakor si ga vsejal ti — Anton, dokler bomo pokladali v zemljo vogelne kamene, tako iskreno ljubeče svoj narod, kakor si ti, dragi pokojnik, dokler bodo bila srca tako iskreno verna, kakor je bilo tvoje — nas ne bo strah nikdar —

Počivaj, dragi Anton, sladko v grobu poleg matere, katero si klical še v zadnjih vzdihljajih, izročamo te njemu naračju; izročamo očetu spoštovanemu in ljubljenemu ...

Mi gremo — tvoj duh gre z nami in bo romal širom domovine. Tvoj sveti pepel naj pa čuva tvoje rodno mesto — Kamnik, ki je danes tako sijajno dokazalo, kako te je ljubilo in spoštovalo ... Čuvajo naj prah tvojega srca griči in planine naokrog — iz srca pa naj poženejo kali, ki donosijo semena vredna tvojega duha — vodnika ...

Z Bogom — Anton — na svidenje nad zvezdami!

joča pisma se vsipajo že obema stran-
kama, odločevalo bo vsekako v veliki
meri javno mnenje, ki je v Ameriki ne-
pisan zakon, volja večine, ki končno
voli in pometa predsednike Zedinjenih
držav. Kako pridobiti javno mnenje za
svojo stvar, ve menda posebno dobro v
stavkah izurjeni voditelj C. Pratt, o
katerem se pripovedujejo različne
anekdote iz prejšnjih borb. Stavko se-
daj vodi odbor »desetih«.

Težko nalogo ima seveda mestna
policija; osnovalo se je 27 »letečih ška-
dronov«, ki so na vsak hip pripravljeni
udariti v množico. Da pride do resnih
prask, priča veliko ranjenecv in do se-
daj šest mrtvih. Kakšen bo izid te bit-
ke, je težko reči sedaj in bo najbrž že
znan, ko pridejo te vrstice v tisk, zelo
verojetno pa je, da bo — vis major —
posegla vmes, migljaj iz Washingtona,
kakor n. pr. še nedavno pri nič manj
trdovratni stavki v Mc. Kees Rack.

Idrijske novice.

i Občinski proračun za leto 1910 je
rešen. Sedaj ima res nekaj podobne. Li-
beralci nekoliko tarnajo, da bodo zni-
žane doklade dokaj manj dohodkov
prinesle občini. To je res, a napredno-
socialdemokratsko županstvo naj si v
prihodnje umisli kaj primernejšega,
kar namerava napraviti z občinskim
denarjem, nego je sklenilo v proračunu
za leto 1910, ki ga je moral šele deželni
odbor urediti. O tem nekaj posameznosti.

i Občinske doklade bodo letos iz-
datneje nižje. V preteklih letih so zna-
šale 75 odstotkov, za leto 1909 jih je bi-
lo treba zvišati celo na 92 odstotkov, da
se je napravilo ravnotežje v mestnem
proračunu. Za leto 1910 je občinski od-
bor sklenil pobirati doklado 50 odstot-
kov od hišno - najemniškega davka,
na ostale direktne davke pa naložiti 90
odstotkov, seveda, če davki niso izvezti
od doklad. Tako bi se primanjkljaj po-
kril. Vloženih je bilo več rekurzov pro-
ti proračunu. Kdor je čital »Slovenski
Narod« in »Naprej«, bi mislil, da se ni
drug pritožil nego Oswald in Kavčič z
nekaterimi somišljeniki. Sedaj pa smo
zvedeli, da proračun tudi notarju Pe-
ganu ni bil popolnoma po volji, še hu-
je nego Oswald pa je poprijelo c. kr.
rudniško ravnateljstvo. Notar Pegan je
predlagal črtanje ene postavke, Oswald
črtanje nekaterih postavk in znižanje
doklad od hišnonajemnega davka od
proračunjenih 50 odstotkov na 30 od-
stotkov, c. kr. rudniško ravnateljstvo,
oziroma c. kr. deželna vlada pa je pred-
lagala, da se določi na vse direktne,
dokladam podvržene davke, torej tudi
na hišnonajemninski davek, enotna
doklada (75 odstotkov). Deželni odbor
je ugodil Oswaldu in tovarišem glede
nekaterih postavk ter jih črtal iz pro-
računa v skupnem znesku 21.025 K.
Priznal pa je, da je izdatek 1000 K za
škropljenje trga in cest potreben, ker
si mora občina nabaviti tudi škropilno
orodje. Tudi 500 K za dijaško igrišče je
pridil, ker ima po pogodbi z državo
občina skrbeti za igrišče. Kje se bo pa
napravilo, ima odločilno besedo nauč-
na uprava, ki gotovo ne bo izbrala ka-
kega močvirnatga žabjega parka v ta
namen. Ker še ni končno določeno, če
in koliko stroškov za regulacni načrt
prevzame dežela, se tudi ugovor proti

tozadevni postavki 3000 K ni mogel
upoštevati. Naprednjaki so torej dobro
vedeli, koliko je pridobil Gangl s svojo
resolucijo, naj izdela dežela regulacni
načrt na svoje stroške, pa je bilo toliko
slave, — in sedaj? Ugovor Oswalda in
več drugih posestnikov je imel ta
uspeh, da se je za leto 1910. znižala po-
trebščina od 113.366 K na 92.341 K. Zato
je deželni odbor tudi lahko znižal do-
klade. Na hišnonajemninski davek se
bo v letu 1910. plačevala 40-odstotna
doklada, od drugih direktnih, dokla-
dam podvrženih davkov pa 75 odstot-
na. Tako bodo hišni posestniki letos
plačali 52 odstotkov, drugi pa 17 od-
stotkov nižje doklade, nego so jih v
letu 1909., oziroma hišni posestniki 35
odstotkov nižje, nego če bi obveljal
predlog c. kr. rudn. ravnateljstva, ozi-
roma c. kr. deželne vlade. Liberalci in
Kristanovi sluge pa vpijejo po shodih,
sejahn v liberalnih ter rdečih listih,
kaki škodljivci so klerikalci, začenši od
deželnega odbora dol do Oswalda in
Kavčiča! Vkljub po deželnem odboru
tako znatno znižanim dokladam izka-
zuje popravljeni proračun še 1944 kron
28 vin. prebitka.

i Molčali so liberalci in Kristan o
pritožbi c. kr. rudniškega ravnatelj-
stva. Zakaj neki? Saj se poznamo. Ka-
dar so liberalci in Kristanovi sodrugi
med seboj, gromé vsevppek; v javnosti
pa mahajo le po klerikalcih. Če pride
slučajno na dan, kaj je kak tak moža-
kar gromel, vijejo se in vpijejo o de-
nuncijantstvu — značajniki.

i Deželni odbor je ugovore tako re-
šil, da so vsi zadovoljni s prav malimi
izjemami. Med nezadovoljnimi je men-
da notar Pegan, ki se je tudi pritožil
proti občinskemu proračunu, pa je
»skozi padel«, a ne zato, ker je napred-
njak, ampak ker se je res tako vrezal,
da bi mu tudi najbolj liberalen deželni
odbor ne mogel pomagati. Pritožil se je
proti temu, da bi dobil bivši sluga Bajt
500 K odpravnine za svoje 20-letno zve-
sto službovanje, za katero ne dobi no-
bene redne letne miloščine. Notar je
pozabil, da se je treba pritožiti v 14
dneh po sprejetem sklepu, ne pa čez
nekaj mesecev potem. Da dobi Bajt 500
kron milostne odpravnine, ki se mu iz-
plača v dveh letnih obrokih po 250 K,
je bilo sklenjeno že v seji dne 8. no-
vembra 1909. Te seje se je udeležil no-
tar in mu tudi najbrž ne bo nikdar iz-
ginila iz spomina. Deželni odbor je
notarjevo pritožbo takole odpravil:
»Pritožba c. kr. notarja Alojzija Pe-
gana proti postavki 250 K za odpravnino
bivšemu mestnemu slugi Ivanu
Bajtu se je zavrnila kot neutemeljena,
ker je bilo v tajni seji občinskega od-
bora dne 8. novembra 1909. sklenjeno,
dati Ivanu Bajtu milostno odpravnino
500 K, izplačljivo v dveh letnih obrokih
po 250 K. Ta sklep je postal pravo-
močen, torej je izpodbijanje te postav-
ke sedaj sploh nedopustno.« — Hud
poper, a zaslužen. Občinski sluga, ki je
zvest, je tudi človek, čeprav hodi v
tempel.

i Pravico vsakemu! Liberalni in
socialnih demokratov zastopniki se v
večini popolnoma skladajo danes z
nami glede klavnice. Iz zapisnika ob-
činske seje dne 1. marca t. l. je razvid-
no, da so istega mnenja, kakor je bila
večina idrijskih posestnikov že pred
par leti, da namreč naprava nove klav-
nice ni nujno potrebna. Ne skladamo

pa se z odbornikom Drag. Lapajnetom,
da bi imeli danes že lahko 60.000 kron
naloženih za klavnico, pa ne več dolga,
ne višjih doklad, če bi ne bil deželni
odbor pred tremi leti proračunjenih
20.000 K črtal. Gospodje, vzemite teda-
nji proračun v roke in ga preberite, pa
se bodete zopet spomnili, koliko tisoča-
kov je bilo predlaganih, da se najamejo
kot posojilo v ta namen, da se naloži za
novo klavnico 20.000 K. Pa še tega se ni
nameravalo porabiti za klavnico,
ampak za čitalnico. Le »Slovenca« te-
danjih dni v roke, pa vam bo zopet vse
jasno!

i Špekulacija s Ferjančičevim sve-
tom v Grapi se menda ne bo tako ob-
nesla, kakor so pričakovali. Sedaj je
vsakemu jasno, zakaj ni »Stavbna in
kreditna zadruga« hotela odjenjati, ko
jo je prosil prejšnji posestnik zemlji-
šča, ki je hočejo sedaj parcelirati, naj
odnaha od nasledkov nepremišljeno
dane besede. Povsod nam manjka po-
štenih poti. Na Ferjančičevem svetu v
Grapi naj pa občina takoj napravi 151
metrov dolgo in 5 metrov široko cesto,
dasi ne stoji še nobena hiša na tem pro-
storu, samo da bi Gangl-Novakova
»Stavbna in kreditna zadruga« dražje
prodala nekaj Ferjančičev svet, ki ga
namerava parcelirati. Splošno se go-
vori, da je plačala imenovana zadruga
zemljišče jako poceni, v svoji veliki
vnemi za blagor delavskega ljudstva
pa bi ga rada prav imenično prodala.
Za ves svet s hišo vred je dala stavbna
zadruga 14.000 K. Da je zemljišče res
obsežno, razvidno je iz zgoraj navede-
nega predloga, kakšno cesto naj na
tem zemljišču napravi občina, pa še bo
ostalo sveta za kakih 30 parcel, na ka-
terih naj bi rudarji postavili nove hiše.
Seveda ne bodo razdelili zemljišča
brezplačno med delavce, da si posta-
vijo lastne domove, saj še občini niso
odstopili zastojni sveta za cesto, ki so jo
sami predlagali, po notarju Peganu že
kar zahtevali, ko se oglasi pri liberalni
stavbni zadrugi dosti kupcev, ne da bi
povedali, koliko jih mora biti. Da jih bo
zadosti. Krona vsega pa je bilo, ko je
dobil stavbni odsek občinskega odbora
pravico, da v sporazumljenju z župan-
stvom vse potrebno ukrene, kakor da
bi ne bilo občinskega odbora, ki sklepa
o občinskih cestah in stroških za iste.
Ni čuda, da tedaj, ko je bil tozadeven
predlog na glasovanju, ni ostal naš
Kavčič sam, ampak sta vendarle pri-
tegnila tudi Štravs in Velikajne. Glav-
no besedo imajo v občini in pri »Stavb-
nem in kreditnem društvu« precej eni
in isti ljudje.

i Ravnateljstvo c. kr. realke v Idriji
se prosi, da se ozira na željo mnogo-
brojnega občinstva, naj vendar enkrat
odredi, da se dijaštvo ne bo zbiral
slednje poldneve, zlasti ob sobotah in
nedeljah je vse polno dijakov, — pred
novim poštnim poslopjem. Svoje po-
šiljatve naj dobivajo dijaki na realko,
kakor je povsodi navada, kjer so sred-
nje šole. Škodovalo tudi v tem oziru ne
bo, da ravnateljstvo spozna, kaj vse
dijaki lepega dobivajo. Saj je realka
vendar sedaj c. kr. državna in ne več
mestna.

Jesenške novice.

i Predavanje. Preteklo nedeljo je v
strokovnem društvu na Savi predaval
zopet gospod profesor dr. Gruđen iz

Ljubljane. Udeležba je bila zelo dobra.
Gospod predavatelj je govoril o »Devici
Orleanski« in je svoj govor ilustriral s
skioptičnimi slikami, ki dajo predava-
nju zelo prijeten sijaj. G. profesorju na-
ša iskrena zahvala za naklonjeno pri-
jaznost, ki jo je že opetovano pokazal
jeseniškemu delavstvu!

i Samih sebe jih je sram, teh mla-
dih liberalcev. Ker se ti sokoliči sami
vedno pretepavajo po oštarijah, pa ho-
čejo svoja pretepaška junaštva naprtiti
našim društvom. Sokolskemu na-
čelniku danes že lahko povemo, kje so
čepice sokolov, ki so last sokolskega
društva, ker svojih niti nimajo. Pove-
mo mu tudi, da so sokolom odletele če-
pice raz glavo pri pretepu v neki go-
stilni o pustu. Pa ne, da bi se bili sokoli
že zopet pretepavali z orlovsko obšitimi
čepicami? Za natančnejše podatke pa
naj nas načelnik sokolov zaprosi in mu
bomo rade volje postregli.

i Posebno se odlikuje v zabavlja-
nju čez naše delavsko društvo finančni
stražnik Kobal. Ako ga ne bo že srečala
kmalu modrost, bomo tudi tega junaka
nekoliko potresli za zeleno obrobjeni
hlačni rob.

i Saksonski kralj se je peljal v sre-
do, 16. t. m., iz Trsta skozi Jesenice
okrog 11. ure dopoldne. Imel je tri osebe
ne kupeje.

i Tridejanka »Fernando, strah
Asturije, ali izpreobrnenje roparja« se
uprizori v »Delavskem domu« v nede-
ljo zvečer. Nudi nam pogled v divje ro-
parsko življenje, kaže, kam pripelje in-
trigantstvo, dokazuje, da le poštenost
človeka osrečuje. Drugo kakor navad-
no. Na svidenje pri predstavi!

Radovljiske novice.

i Cerilmetodarska veselica. Dne
13. marca so se tudi v Radovljici zbrali
domači in tuji cirilmetodarji in imeli
v sokolski gostilni pri Kunsteljnu pred-
pustno veselico s petjem, godbo in igro
»Bucek v strahu«. To veselico so posve-
tili spominu pokojnega Kotnika iz Vr-
nike. Radovljčanom v čast moramo
priznati, da smo na veselici opazili sil-
no malo domačih obrazov, pač pa ve-
činoma tuje goste, komisarje in razno-
vrstne pisarje. Vkljub silni reklami in
agitaciji je bila udeležba le primeroma
pičla. Po končani igri so pa še v čast
sv. Cirila in Metoda priredili gospodski
fantje kmetski ples, pri katerem se je
posebno razvnela njihova narodna na-
vdušenost. Ljudje v mestu pa obsojajo
ta nočni spektakel in si bodo dobro za-
pomnili osebe, ki pustni torek obhajajo
na tiho nedeljo. Pri igri »Bucek« je
imel glavno vlogo gospod mestni uč-
itelj F. J., ali jo je imel tudi pri plesu
ne vemo.

i Sokoli in ta hitra jetika. V zadnji
številki »Gorenjca« sokoli proročujejo
smrt Orlom. Pa njim v žalost povemo,
da smo Orli prav trdnega zdravja in
nas je čimdalje več. Število Orlov se je
v zadnjem času precej pomnožilo. Do-
bili smo dvojni naraščaj, ljudskošolski
in pa obrtne šole. Sokoli naj le zase
skrbijo, da jih ne pomori ta hitra jetika.
Ta jim je umorila znanega trobentača,
ki je po raznih gostilnah zapustil
večje zneske za »Sokolski dom« nemu-
doma odpotoval v Ameriko. Njihov za-
stavonoša je že tako opešan, da pri zad-
njem pogrebu ni mogel več z rokami
obdržati povešene zastave nad grobom,

Lubi Pepe!

Nekar na zamer, de te motem iz
ene par besedam ket star toj prjatu in
t dam vedet, de pr nas u Črnomle
že usi kumi čakama, de b pršou enkat
h nam dol in puskusu tud pr nas mal
ene vorne gor prpraut, kokr ja pr-
praulač drge, pusebn u Iblan. Tu t pu-
vem, de je pr nas še use bl zahumatan
in narobe, kokr ke drge in de ga ni ta
prauga čluveka, de b tu razhumatou
tku de b blu use prou in dobr.

Kokr jest vem, maš ti že u Iblan
dost za upraut in de t že sam iblanske
humatije tulk prglauc pradženeja, de i

je skor nemogoče še pu dežel na ku-
mesjone hodet in vornga delat; al kokr
sm zadnč brau, koko s s še clu za Ltija
am uzeu, sm dubu kurajža, de te pu-
vabem, de prid tud enkat h nam u Čr-
nomel pugledat in vem, če uš enkat use
tu šlišu, kuku je tle pr nas, de t uja
lase kar pu konc stale, pusebn če uš
kratk ustrižen.

Usak kumesjon scer gnar kušta,
zatu pa tud u tebe na pugervama, de
b s muja jemau zastojn, ampak sma t
prpraulen dat usak dan, kulkr časa se
uš pr nas dol zamudu, pu en polč su-
heh hrušk za dijete, kokr prauama, in
pa, de te vožna na u pršla preveč ku-
štat pu dulejnsk železnc, t svetjema, de
se lohka kar uzadi na pufarjeh peleš
dol du Straže pr Tuplicah, u Tuplicah
uš pa že kašna legnat dubu, de uš loh-
ka pršou h nogam čez hribe du nas.
Čez Hučeuje m pa nekar na hod, sej
veš kašn sa Hučevari: pr špil »hoh odr
nidr« jm je en Sluvene še dobr, de ga
ubrnajža, drgač pa upijeja zmeri sam
»nidr«, in če na gre drgač nidr, more jt
pa iz kašnem purajklam. De b pa te-
be, lubi Pepe, Hučevari iz purajklam
ukul prnesl, b bla pa večna škoda in
vem, de b jm še ta nar bl zagrižen
iblansk leberalei, ke te maja vnder
dobr u želodce, tega na udpuštl.

Tku, za na pot sm t dau zdej men-
de zadost putrebnga puduka; zdej nej
te pa še mal pudučim, kuku se morš

u Črnomle zadržat, če čš dobr skus pri-
det; ke tud pr nas u Črnomle ni kar
tku, kokr b s edn mislu, pusebn tu uš
mogu gledat, de se na uš iz kašna be-
seda al pa djajnam zameru našmo
predsednke pr »treh mašncah«, gespu-
de Klinec. Ta gespu na puzna nube-
neh špasu in če b se svet sam enkat
upu na druga plat zavrtat, kokr je ge-
spude Klinec ušeč, pa b biu pulom, de
nekol taga. De me uš pa bulš zastopu
in de na uš kašnga kozla ustrelu, kedr
uš pršou h nam, t morm pa še bl na-
tank use pupisat.

»Tri mašnce« sa tku kokr se prau
»buffet« črnomelskega držaunga zho-
ra. Pr »treh mašncah« se zbereja zve-
čer gespudi, ke maja al pa saj čja
mt u Črnomle ta velka beseda. Pr »treh
mašncah« s prvezujeja duše iz pristna
dumača refoška in pr te prložnost pa
tud ubenem puskrebje, de na pride še
kdu dru du kruha, kar se ga more u
Črnomle prdelat, ampak de ustane le-
pu vs med žlahta teh »treh mašnc«. Ta
referat, kar se kruha am tiče, ma pa u
rukah ženem tud Tunetuve hčerke Mici,
ke je ubenem tud koncipjent pr nutari
in upraula ket skus in skus deluven
člouk tud use upravila pu vrh še na-
metne našga udveinka, ke ga mama tud
zdej en čas u Črnomle, če je tu udvetn-
ke prou al pa ne in tud sodna uprava
mende nč ni prau, če se žihr tku žene.
No, pa tu nč na dene; za kua je pa pr-

šou udvetnk u Črnomel, sej sa se ga pr
»treh mašncah« dost branil. Zdej nej s
pa sam seb prpiše, če na more notarsko
mo koncipjente v šth. Črnomelsk nu-
tarsk koncipjent je holt naprednak,
kokr sa naprednaki usi tist gespudi, ke
pr »treh mašncah« Črnomel regiraja;
če je pa edn naprednak se pa že tku ve,
de za druge na bo velik čez ustal al
pa nč.

Tku zdej uš mende vedu tud, lubi
Pepe, kuku se maš u Črnomle za rih-
tat, de na uš kej skupu, ke te lde pr
nas sa huš ket turšk poper. Zdej pa
skus, de prideš sam hmal h nam pu-
gledat kuku in kaj.

Zdej te pa puzdraula čez hribe in
duline in če b še kej rad vedu, se pa
ubrn kar naraunast na

tojga ta narbulš prjatla

Matkota.

Tale pism sm dubu ta teden iz Čr-
nomla ud prjatla in ke sm ga prebrau,
sm s prec mislu: pena z luč, um hodu
jest zavle ene par puliču suheh hrušk
tela u Črnomel soja grba nastaulat,
de uja pu ne bunkal in me mrcvarl. U
pa že bl pametn, če ja uberem enkat na
Vače pr Lti, ke me je unkat šumešter
Blagajne iz Vač puvabu, ke sma se u
Lti seznanla na tistmo bale pr Sajuco,
ke je najn soje purmane prpelu, de sa
se skavsas, de nej ga pridem enkat na
Vače ubiskat, de um vidu, kuku ga gor
lde štemaja in kulkr puperja sa te lde

ampak jo je kar »zajahal«. Mladi fant je zapuščajo sokolsko barko, ker ne marajo imeti med seboj starih plešastih in kufrastih bratov. Za nameček pa povemo še to, da imajo za svojega načelnika fanta, ki so jim ga izvežbali nemški turnerji. Ali želite še kaj izvedeti?

r Poslano skritemu dopisniku »Gorenjca«. V številki »Gorenjca« z dne 12. marca pod naslovom »Čuki v Radovljici« beremo tudi trditev, »da je neki čuk dobil od nekega patra iz Brezije posebno darilo, in da sedaj teče proti njemu preiskava pri c. kr. deželni sodnišnji v Ljubljani radi hudodelstva nenravnosti«. Tukajšnjemu predsedstvu je znano, da se je na podlo liberalno ovadbo res vršila pri sodišču v Radovljici in v Ljubljani stroga preiskava, in ravno ta dvojna sodniška preiskava je pa dokazala popolno nekrivdo osumljenega patra in potrdila, da je bila vsa ovadba nesramna laž in zato je sodišče proces ustavilo. Zato zahtevamo očitno s svojimi podpismi, naj skriti dopisnik v »Gorenjcu« javno pove, kateri čuk je dobil darilo, kakšno je bilo to darilo in od katerega patra in kdaj. Če ve resnico, naj jo očitno pove s svojim popolnim podpisom, drugače ga v javnosti imenujemo smrdljivega obekovalca in lažnika. Torej, skriti mož, na dan z resnico in s svojim imenom! — Za predsedstvo Orla: Jurislaw Murnik, predsednik; Martin Drolc, tajnik. — Radovljica, dne 15. marca 1910.

Državni zbor.

Dunaj, 17. sušca.

Pogodba z Lloydom odložena.

Sinoči je vlada v proračunskem odseku doživela jako neprijeten poraz. V razpravi je bila nova pogodba s tržaškim Lloydom. Trgovinski minister dr. Weiskirchner je obširno zagovarjal vladni načrt pogodbe, ki določa državno podporo za parobrodne vožnje ob dalmatinsko-albanske obali. Z novim letom 1912 bi Lloydovi brzoparniki po štirikrat na teden posredovali promet z Dalmacijo, pozneje vsak dan. Lloydova družba bi morala postaviti v službo dva nova brzoparnika. Za prvi novi parnik bi družba dobila 1.800.000 kron državne podpore. Skupna državna podpora pa bi iznašala nad 28 milijonov in za avstro-ameriško družbo okroglo 30 milijonov. Minister je toplo priporočal vladni načrt, ki sta ga zagovarjala tudi poročevalec dr. Sylvester in Vukovič. Nato pa se oglasi dr. Steinwender, ki jako strupeno govori proti vladnemu načrtu. Med drugim naglašja, da je vladni načrt prenaplavljen. Vlada zahteva mnogo milijonov, četudi so državne blagajne prazne. Zbornica bode šele po Veliki noči razpravljala in sklepala o državnem posojilu in finančnem načrtu. Torej naj se tudi pogodba z Lloydom odloži čez praznike. Govornik pa tudi javno izpove, zakaj nasprotuje vladi. Baron Bienerth je namreč nedavno južni železnici zagotovil za sedem let višje tarife. Ta višji letni dohodek do 7 milijonov bi obremenil skoraj izključno le južne planinske dežele. Poslanci teh kronovin pač nimajo nobenega povoda, da bi bili vladi hva-

pupisal iz same lebezen du nega. Desetkrat raj grem na Vače, ke Blagajne je res en fidel člouk, rad pukroka kokr jest in uma tud kašna kumata skupi zažingal, ke on jh zna, de mu jh na zmanka tku hmal. Pa tud že zaule tišteh z Vač morm jt enkat na Vače, ke b se m tku rade zahvalile, de sm jh unkat tku puhvalu, ke sa ble u Lti. Iz žepanam očkatom Perucitam in Kuzjakum Jakatam, ke ma naloga še Sukolce u penzjon dat kokr je sam, sma pa že tku dl časa prjatla. Unkat sa m pršli že usi moj prjatli in prjatice z Vač u Ltija naprut, ke sa mislel, de um pršou spet kej dol pugledat, in iskal sa me du peteh zjutri pu Ltia naukul, in ke me le nisa najdl, sa se vrnil usi scagan spet preke dum. Zdej se jm morm pa tud jest enkat za tu revenžirat in pukazat, de tud jest Blagajnata štemam in de sm prpraulen ta soja lebezen du nega pu ush hišneh vogleh pu celeh Vačah in še pu drugeh vaseh če je treba iz voglam zapisat in putrdet. Pusebn Kufeti vem de me u veseu, če me u zagledu in de me u pelu preci na Klanc, de se ga uva našajfala in šla pol Klančarju gespe pred hiša kašna zagost. No, pa jut, ke je glih moj gud, še na grem ud duma nekamer, ke me le preveč ferbec martra, kdu m u use letas gratuleru in pa za gud kej puslou; sej vem, de brez nč na u in če b pršou glih kašn tak daril, ke je pufderbajn pudvržen, b se znou pa tud ta čas pufderbat, predn b pršou nazaj z rajže.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

ležni za to težko novo breme. Dr. Steinwender je res dosegel, kar je hotel. Ogromna večina odsekovih članov je glasovala za predlog, da se razprava odloži. Proti predlogu so glasovali le krščanski socialci že zaradi ministra, ki je njihov pristaš. Dr. Weiskirchner je kar strmel, ko je predsednik dr. Chiari proglasil izid glasovanja. Krščanski socialci so glasno očitali drugim nemškim poslancem »nelojalno« postopanje. Za vlado pa je ta moralni poraz nov nauk in svarilo, da sploh več nima večine v zbornici in da jo bode prevaral optimizem.

Zakon proti pijančevanju.

Menda je že sedmi načrt zakona, ki je sedaj v razpravi. Zadnji načrt je bil v socialno-političnem odseku dne 4. novembra soglasno sprejet. In vendar sedaj govorniki iz raznih strank izražajo svoje »pomisleke« proti načrtu. Izgovarjajo se s tem, da bi ta načrt le neznatno omejil žganje. Na eni strani vlada priporoča kazni za pijance, na drugi strani pa pričakuje višje dohodke od žganja za državo in dežele. Načrt navidezno vsebuje določbe proti žganje, dovoljuje pa prodajo raznih cvetov, iz katerih delajo žganje. V tem in enakem zmislu so govorili Fresl, Pabst, dr. Adler, Stark, Zaruba in Einspinner, ki predlaga, naj se načrt vrne odseku, da ga predela. To je naračnost škandal! Ze dve ali več let straši to vprašanje po zbornici razne prijatelje tovarnarjev in trgovcev, ki proizvajajo in prodajajo ljudski strup, nesrečni »jeruš«. In sedaj predlaga nemški liberalec, naj se načrt zopet vrne odseku. Res je, da načrt ne bode zadušil žganje; gotovo pa so v načrtu nekatere določbe, ki bi vsaj omejile to ljudsko kugo, katere uničuje družine in rodove duševno in gmotno. Hinavci so in prostaški demagogi, ki javno sicer navidezno govorijo proti tej kugi, v zbornici pa iščejo izgovorov in sredstev, da pokopljejo načrt.

Proti hinavščini.

Dr. Krek je danes v markantnem govoru neusmiljeno raztrgal velikansko hinavščino vlade in tako imenovanih socialnih strank v zbornici, ki jo uganjajo z zakonom proti pijančevanju. Začetkom vsacega zasedanja vlagajo stranke, ki uganjajo precej demagogije, predloge, kako bi se omejilo pijančevanje, a sedaj, ko bi se imel skleniti zakon, po katerem bi se žganje vsaj nekoliko omejilo, so pa naenkrat družega mnjenja. To kar počno stranke na levi in središču, ni demokratično, ne socialno, niti krščansko. Večje hinavščine si misliti ne moremo! Vlada sama predloži državnemu zboru načrt zakona, odsek, v katerem so zastopane vse stranke, predela načrt zakona, a ko se začne razprava, pa vstajajo zastopniki strank in izjavljajo v sporazumu vlade, da je zakon nevsprejemljiv. Te stranke ne čutijo, da hoče vlada s tem samo diskreditirati parlament, češ, glejte jih, niti take postavbe niso možni storiti. Ostro je bičal tako postopanje strank in vlade, ki v tem vprašanju ne štiti ljudstva, ampak brani žep izdelovalcev špirta in velikih trgovcev z žganjem, ki so na vse kriplice rovali proti zakonu in kakor se danes vidi, tudi zmagali. Nasprotniki so molče vzeli na znanje lekcijo, ki jim jo je dal med živahnim odobravanjem somišljenikov naš dr. Krek.

× × ×

Govorila sta po Kreku še glavna govornika Kunicki in Khun. Einspinnerjev predlog, da se načrt vrne odseku, je obveljal z veliko večino. Obveljal je tudi predlog Kuhnov, da odsek iznova poroča v štirih tednih. Zbornica pa je odklonila Adlerjev predlog, da se iz načrta črtajo kazenske določbe. Zbornica je nato pričela razpravo o lokalnih železnica.

Interpelacije dr. Benkoviča.

Poslanec dr. Benkovič in tovariši so vložili interpelacije na finančnega ministra zaradi določb o davku prostem žganju, na naučnega ministra zaradi slabih učnih uspehov v nemščini na celjski državni gimnaziji, na železniškega ministra zaradi prometnih nevarnosti na progi južne železnice med Zidanim mostom in Liti in na skupno vlado zaradi postopanja italijanskih lesnih trgovcev na Štajerskem.

Hofrichterjeva afera.

Poroča se o okolnostih, v katerih je Hofrichter pošiljal skrivaj iz ječe pisma svoji ženi, da je nekega dne prišla v stanovanje Hofrichterjeve žene neka ženska in ji oddala pismo njenega moža. Zahtevala je potrdilo. Hofrichterjeva žena je o tem takoj obvestila s odvetnika dr. Pressburgerja, ki je ta

koj prišel. Ženska je izjavila, da je žena nekega uslužbenca v garnizijskem sodišču. Godi se ji zelo slabo in se jo je prosilo, naj odda pismo. Dr. Pressburger ji je dal kot potrdilo svojo posetnico ter ji daroval 10 kron. Žensko so opazovali, ko je zapustila stanovanje ter se je dognalo, da je v sorodstvu z nekim paznikom v garnizijskem sodišču. Ta oseba je bil profos Koloman Tuttmann, ki je že aretovan. Ženska, ki je prinesla Hofrichterjevi ženi pismo, je Tuttmannova sestra, krojačeva žena Sofija Tureczek, in je bila tudi aretovana. Dognalo se je, da je profos pošiljal Hofrichterjeva pisma po pošti sestrji, ki jih je potem prinesla Hofrichterjevim sorodnikom. Zanimivo je, da je Hofrichter v teh pismih izrazil željo, naj se mu preskrbi takozvanega zobnika, ker je vedel, če se le malo množino tega zelišča poje, da se začne človeku blesti in se dobi živčne bolezni. Upal je, da bi tako prišel v opazovalni oddelek garnizijske bolnišnice, kjer bi bil tudi lažje prišel v zvezo s sorodniki. Dognalo se je tudi, da so pustili Hofrichterjevi sorodniki vtihotapiti v njegovo celico častnikarska poročila, v katerih se je povdarjala njegova nedolžnost, da je na ta način zvedel, kako naj se zagovarja. Tudi se je v teh člankih pisalo, da če taji celo zadevo, ne more biti obsojen na smrt. Hofrichterja so radi vtihotapljenja pisem zaslišali in Hofrichter je tudi priznal, da je imel zveze s profosom Tuttmannom, ki pa vse taji. Išče se tudi nekega podsetnika, ki je imel službo pri garnizijskem sodišču in ki je pomagal pri vtihotapljenju pisem. Pri vseh lekarnah in drožistih se poizveduje, če niso Hofrichterjevi sorodniki poizkušali, preskrbeti si zobnika. Vsem osebam, ki so dobile Hofrichterjeva pisma, so se ta pisma uradno odvzela.

Pomanjkanje krvi.

Odstranite to trdovratno bolezen s SCOTT-ovo emulzijo, dokler ni prepozno. Kdor zavzije SCOTT-ovo emulzijo prvokrat, bode presenečen, kako hitro postanejo lica zopet cvetoča in polna in kako hitro se opazuje nov pogum in živahno življenje. Izrečno najbolj čiste sestavine pridejo k uporabi v

Scott-ovi emulziji

in po lastnem, SCOTT-ovem pripravljanju se iste izdelujejo v prijetno dišečo in lahko prebavno emulzijo. To je skrivnost številnih uspehov, ki se dosežejo s

Scott-ovo emulzijo

na široko in daleč in se ista zavzije tudi pri pomanjkanju krvi.

Scott-ova emulzija

si je pridobila sloves za neprekosno vzor-emulzijo.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

Meslo 40 K samo 6 K.

Priložnostni nakup.

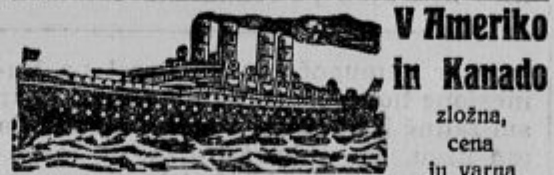
Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, nova zelo lepa, 15 cm dolga dluka, z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim križem, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel 726

Dunaj IX., Altmuttergasse 3/123.

Mnogo priznanih pism.

vožnja s **Cunard Line**

H 54 32 Bilžnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia, 29. marca, Carpathia, 19. aprila, Pannonia, 3. maja 1910. Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 19. marca, 9. aprila, 7. in 28. maja, 13. junija 1910, Mauretania, 12. marca, 2. in 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Krasne novosti za velikonočno sezijo

po že znano najnižjih cenah dobite :-:

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a ka-

kovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmo-

dernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame itd., itd.

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pregljivosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za (menthol-saliciliziran kostanjev izvleček).

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.

Pri napreji vpošiljati K 1.50 se pošlje 1 pušica franko.

Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203. Pozor na ime izdelka in izdelovatelja!

ZALOGE V LEKARNAH. 2961

Ceno češko posteljno perje!
6 kg novo skublj. K 8.60, boljšo K 12.—, bel0 kot puh mehko skubljeno K 18.—, K 24.—, snežnobe0 kot puh mehko skubljeno K 30.—, K 36.—, Pošilja franko po povzetju. Zamena dovoljena proti povrnitvi pošilnice Benedikt Sachael, Lobos 159, pri Plazu, Češka. 3228 6-1

Zaščitna znamka „Sldro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za Sldro-Pain-Expeller je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoča in odvodno mazilo pri prehladu itd.; cena 80 v., K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sldro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem tornu“ v Prazi
Elizabetna cesta šte. 5 nova.

NOXIN

Dobi se v vseh boljših trgovinah
Zaloga pri **K. A. KREGAR, Ljubljana,**
256 Sv. Petra cesta šte. 2. (1)

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil našin zimski življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONI GIESSHÜBLER

To kisleo zdravnik posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplote Karlovi vari, Marijino in Františkovo kopeli. 38 19

Izvirek: Giesshubl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi vari Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassarju in Andrej Sarabonu, Ljubljana.

52-19

NOTRANJE - POLITIČNI PABERKI.

Državnozborni odseki.

Socialno - politični je rešil predlogo o omejitvi ženskega ročnega dela. — Tiskovni odsek je odobril § 46. predloge o novem tiskovnem zakonu. — Naučni odsek je razpravljal o ustanovitvi naučnega sveta. Naučni minister je izjavil, da se da o tem vprašanju govoriti, a potreben ni, ker je naučna uprava po enketah v zvezi z učiteljstvom in ljudstvom.

Po dr. Luegerjevi smrti.

Dunajski meščanski klub sklepa o županovi volitvi po Veliki Noči, ko preteče šest-tedenska žalobna doba. Izvoljen bo dr. Neumayer, ki bo toliko časa županoval, dokler ne odstopi dr. Weiskirchner kot minister.

Skupen pouk za dečke in deklice po meščanskih šolah.

Grof Stürgkh je obljubil odposlanstvu čeških poslancev, da hoče za poizkušnjo uvesti skupni pouk dečkov in deklic po meščanskih šolah v tistih krajih, kjer ni samostojnih dekliških meščanskih šol.

Razpust hrvaškega sabora.

V Zagrebu se govori, da namerava Khuen razpustiti hrvaški sabor skupno z ogrskim državnim zborom, ker mažaronstvo na Hrvaškem ne gre tako v klasje, kakor to želi bivši hrvaški trinog Khuen Hedervary.

KOALICIJA ZA DUALIZEM.

»Obzora« piše, da bo prihodnja večinska stranka na Hrvaškem revizionistična, ki bo delala za zvezo Dalmacije in Bosne s Hrvaško in po tej seveda z Ogrsko. Državna edinost Hrvaške z Ogrsko ostane in bo treba gledati le na ugodno revizijo nagodbe. Ta način priklonitve Bosne da bo še najugodnejši za Ogrsko. Verjamemo, samo če ne bodo poštenj avstrijski in hrvaški politiki vendar-le preprečili te osodne nakane na Jugoslavijo.

SRBIJA OBOROŽUJE.

Srbija je naročila pri tvrdki Erhard v Nemčiji 80.000 šrapnelov, v Berlinu 176 strojnih pušk, pri Mauserju pa 32.000 pušk. Gojković je postal srbski vojni minister. Med kraljevim potovanjem bo zastopal kralja prestolonaslednik Aleksander.

Znanost in umetnost.

Razglednice pesnika Antona Medveda je založila Katoliška Bukvarna in se dobe po 5 vin.

Anton Medved, Poezije, I. zvezek. Cena 3 K 80 v, vezano 5 K.

Anton Medved, Poezije, II. zvezek. Cena 4 K, vezano 5 K 40 v.

Medvedove poezije so splošno priznane kot pravi biseri slovenskega slovstva, ki nima enakih. Diči jih ne samo jednat jezik, ampak predvsem originalnost misli.

Anton Medved, »Kacijanar«. Tragedija v petih dejanjih. 1 K 40 v, vezano 2 K 40 v.

Medvedov »Kacijanar« je gotovo najboljši dramatično delo, ki ga imamo Slovenci. Vzbuja ob splošno zanimanje, ker obravnava eno najznačilnejših točk v naši zgodovini.

Anton Medved, »Za pravdo in srce«. Tragedija v petih dejanjih. Vezano 3 K 50 v.

Ta tragedija se je Slovincem splošno priljubila, saj obravnava zgodovino naših kmečkih bojev.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Po svetu.

Pismonoše na letalnih strojih. Iz New Yorka prihaja vest o nameri, da se namerava vaše pismonoše opremiti z letalnimi stroji. Pismonošam, ki morajo pozimi več ur daleč raznašati pisma v razne kraje, se misli olajšati službo z letalnimi stroji. Američani hočejo izrabiti praktično hitri napredek letalnih strojev. Pozimi, ko so vsled snežnih zametov ceste dostikrat neprehodne, je zelo poštena služba otežkočena, a ponekod popolnoma onemogočena. Aviatik Kimbat predlaga radi tega, da se da vaškim poštarjem letalne stroje, da bi bili neodvisni od vremenskih izprememb. »Leteči pismonoše« bi metali iz zraka pošiljatev, pred vrata dvorca ali kmetije, ter bi na ta način opravil svoje posle v kratkem času v velikem okolišu, ne da bi celo prikinil svoj polet. Lastniki pošiljatev pa bi mogli računati v tem slučaju, da bi prejeli pošto v gotovem času.

Kako se postopa s služkinjami na angleškem dvoru. Krasno je urejeno vprašanje glede služkinj na dvoru angleškega kralja. V londonskem kraljevem dvoru, palači Buckingham, jih je

več stotin. Vse so pod nadzorstvom vrhovne kraljevske gospodinje gospe Dodge. Imela je že vrhovno vodstvo za časa tedanjega prestolonaslednika Edwarda. Vsa dekleta morajo biti vsak dan ob pol devetih zjutraj pripravljene za delo. Gotovo število služkinj ima vsaki dan prosto popoldne od 3. do 6. ure. Ta čas jim je na razpolago velika dvorana, v kateri se morejo zabavati, pisati, čitati itd. En dan v tednu ima vsaka prost izhod od pol 7. do 10. ure zvečer. Določenih ur se mora strogo držati, a pri povratku na dvor se mora vsaka dekle javiti pri gospe Dodge. Dvakrat na mesec ima vsaka celi dan prosto in sicer od desete ure dopoldne do devete ure zvečer. Na leto pa ima vsaka služkinja 14 dni dopusta s popolno plačo. Odpusti se redkokada kaj. Večinoma zapuščajo kraljevsko službo, ker se može. Ob takih prilikah obdaruje kraljica vsako dekle. Posebno pridne in dobre služkinje dobe navadno za poročni dar od kraljice kako malo imetje.

Nemci za zrakoplovstvo. V Hamburgu podpisujejo prostovoljne prispevke v najmanjšem znesku 1000 mark za zgradbo lope, ki bi imela prostora za dva Zeppelinova zrakoplova in bi se dala obračati. Lopa bo stala nad en milijon mark, a je že 400.000 mark nabranih.

Otrok in orel. V gozdu Vils na Solnograškem so našli te dni ogrodje orla, tik zraven pa ogrodje otroka. Domneva se, da so to ostanki otroka, ki je pred nekaj leti brez sledi izginil.

Umorjen okrajni sodnik. Okrajnega sodnika v Aspangu sta dva delavca, ko je zapuščal sodnijsko poslopje, iz maščevanja napadla in ga zabodla.

3000 neveljavnih zakonov. Iz Londona poročajo: »Central News« poroča iz New-Yorka, da je vsled razsodbe vzklíčnega sodišča prišlo mnogo novoporočencev v zelo mučen položaj. 3000 zakonov bo postalo neveljavnih, ako bo to razsodbo potrdilo višje sodišče. Omenjeni odlok namreč določa, da so poroke nedoletnih neveljavne, tudi če so se izvršile z dovoljenjem staršev.

Nesreča v kinematografu. V San Benedetto se je podrla v nekem kinematografu galerija, na kateri je stalo 80 ljudi. Dve osebi ste smrtno, mnogo pa jih je zelo težko ranjenih.

Igla in njena zgodovina. Sotrudnik časopisa »La Casa« je priobčil razne zanimivosti o igli. Iglo se dandanes uporablja za stotine različnih namenov in v nešteti oblikah. Prvotno so izdelovali igle z veliko težavo iz lesa, ali pa so uporabljali zato tenke ribje kosti. Šele z napredujočo kulturo se je začelo z izdelovanjem kovinskih igel. Kmalu so jih izdelovali iz bron in srebra. Iz priproste priprave je postala igla dragoceno lepoto in umeten izdelek. Okoli leta 1292. je bilo v Parizu deset tovarnarjev igel, ki so se združili v zadrugo in skušali monopolizirati svoje izdelke, s tem da so jemali samo člane svojih družin za pomočnike in sodelavce. L. 1690. so iznašli prve jeklene igle, pa se jih je prepovedalo nositi zaradi velike nevarnosti. Dandanes pa se izdeluje samo v angleškem mestu Birmingham vsak dan 37 milijonov igel, med tem ko se jih izdeluje še v ostalih angleških mestih dnevno po 15 do 16 milijonov. Na Francoskem se naredi vsak dan 12 milijonov igel, toda to število ne zadošča potrebam Francozov, ki jih porabi vsak dan 30 milijonov. Kljub temu se razpošilja milijone in milijone umetno izdelanih francoskih igel za klobuke in lase v inozemstvo; samo neka tovarna v Lyonu razpošlje vsako leto okoli 100 milijonov velikih igel, ki okrašene z umetnimi kamni in emajlnimi okraski lepo izgledajo. Ostale igle se dobiva iz Laigle, stare domovine izdelovanja igel, kjer se je v srednjem veku skoro celo mesto živelo samo od te obrti.

Francoski pravičniki in cerkveni denar. V Marzillji se pečajo sedaj s škandalom, ki je v indirektni zvezi z likvidacijo cerkvenih posestev. Kakor poroča »Petit Parisien«, je afera precej obširna. Ko je francoska vlada prodala samostansko posest, je dobilo mesto Marzillja del izkupljenega denarja, okroglo 1.750.000 frankov. Vsota bi se morala porabiti za ustanovitev dobrodelnega zavoda, ki bi nosilo ime »Hospital du Marin« (mornariško zavetišče). Kupilo se je za poslopje stavbeni prostor in plačali zanj lepo vsoto 500 tisoč frankov. Ta prodaja pa je ravno podlaga škandalu. Za 90.000 frankov se je namreč prodalo veliko večje zemljišče, ki leži poleg zgoraj omenjenega stavbišča in ki je iste kakovosti. Gre se v tej zadevi za okroglo pol milijona frankov, ki so bili preveč plačani. Prejšnji lastniki stavbišča, ki so dobili izredno visoko vsoto izplačano iz samostanskega premoženja, so seveda pristaši vladajoče stranke na Franco-

skem. Ne zadostujejo torej samo velkanski honorarji advokatom in likvidatorjem, ki so se napasli na cerkveni lasti, ne; kar se je rešilo iz njihovih rok, je padlo v roke radikalnim strankarskim voditeljem, ki so si pustili plačati velikanske vsote, da so odstopili kos zemlje za dobrodelne namene. Pri prihodnjih volitvah bo seveda večina Francozov pozabila na te skandale ter bodo pogumno zopet volili radikalno.

Kaj se je zgodilo z nekdanjimi voditelji Burov? Prezident Pavel Krüger leži na pokopališču v Pretoriji. Jakob Steyn, zadnji predsednik Oranje-republike, živi s svojo ženo na svojem posestvu blizu Bloemfonteina. Kristijan Dewet je postal poljedelski minister v sedanji koloniji Oranje in je zelo bogat. Govori se, da je vplnil neko angleško vojno blagajno, zakopal denar, katerega so si razdelili takratni voditelji. Piet Cronje, slavni junak, zmagovalac pri Magersfonteinu, se je pustil po končani vojni najeti od Barnuma, s katerim je potoval po svetu in uprizarjal v njegovem cirkusu boje med Angleži in Buri. Tako nizko ni padel noben med burskimi voditelji, niti navadnih Burov ni mogel za drag denar pridobiti Barnum. Louis Botha in Jan Smuts pa sedita v transvalskem ministru, prvi postane gotovo še ministrski predsednik, drugi ima pa tudi lepo bodočnost pred sabo, saj ima komaj 40 let.

Ženski shod zaradi cigarete. Amerika je poznana večina ljudem kot dežela svobode. Vendar se zgodi, da je v tem Elodoradu svobode ženskam marsikaj prepovedano. Tako je v Ameriki zelo neumestno, če dama kadi. Cigareta v ustih kake ženske povzroči svobodnim ameriškim državljanom največji stud. V nekem elegantnem lokalu prve vrste si je vendar dovolila neka Francozinja, ki ni bila poučena o ameriških navadah, nezasišeno prostost, da je kadila cigareto. Neka dama izmed hčera svobodne dežele je poslala takoj natakarko k Francozinji z naročilom, naj preneha kaditi. Ko se ta želja ni upoštevala, se je dvignila svobodna hči Amerike ter je pozvala dame, ki so bile navzoče v dvorani, k protestnemu zborovanju proti kadilki. Večje število dam je zapustilo jedilnico in odšlo v sosednje prostore. Sklicateljica shoda je začela tu pridigovati, da cigareta škoduje ženskemu zdravju. Od žensk, ki kade, je veliko odstotkov histeričnih, nimajo pravih naziranj ter so ekscentrične. Tudi se zgodi, da ženske, ki kade, ne rode zdravih otrok. Vzroki, ki so se naštevati na zborovanju, se je predložilo Francozinji, ki je smehljaje sedela za mizo s cigareto v ustih. Izjavila je, da ni bila še nikdar bolna, da ne muči svojega moža niti s svojimi mukami, niti s histerijo, da ima štiri popolnoma zdrave otroke; in to kljub temu, da že 12 let redno kadi.

Sanje odkrile zločinca. Modistki Amaliji Piccori, neki Italijanki, v New Yorku se je 10. t. m. sanjalo, da njeno oddaljeno trgovino plenijo zločinci. Sanje so bile tako žive, da je takoj pohitela proti svoji trgovini, ko se je zbudila. Ko je prišla do trgovine, je videla vrata na pol odprta, v trgovini pa je čula šum. Ko je stopila v svoje prostore, je videla kako sta se borila dva človeka — tat in policaj. Trgovka se je ojunčila, pograbila je neko železno palico in začela udrihati po vlomilcu, dokler ga ni s policajem obvladala. Na policiji so dognali, da je tat zelo nevaren vlomilec, ki je v svojih 40. letih presedel 20 let po ječah. Tako so sanje odkrile zločinca.

Kupujte le vžigalice: »U korist obmejnim Slovincem«.

STRAH PRED HALLEYEVIM KOMETOM NEOSNOVAN.

Sloveči angleški učenjak, zvezdoslovec Robert Bal, je na celo ploho pisem, ki jih je dobival od prestrašenih ljudi z ozirom na bližanje Halleyevega kometa, odgovoril v listu »Times« sledeče: »Nosorog, ki je v polnem teku, se gotovo ne boji, zadeti v pajčevino; ravnotako se nam ni treba bati udarca s kometom. Leta 1861. smo potovali skozi rep nekega kometa, pa ni bilo nobene nevarnosti. Že nekaj sto milijonov let obstoji življenje neprestano na zemlji, čeprav vsako leto najmanj pet kometov obišče naše zemeljsko telo. Ako bi torej kometi mogli zemlji škodovati, bi se to bilo zgodilo že pred toliko in toliko leti in ne vi ne jaz bi se danes ne razgovarjali o kometih in drugih stvarih. Upam, da vam bo to pismo dalo ono prepričanje, ki vam je potrebno. Kolikor jaz vem, nahajali se bomo v repu Halleyevega kometa pred samim 1. majem in upam, da bo tako. Spominjam

se, da je slavni John Herschel nekoč rekel, da gre en cel komet stlačen v — žep jopiča.«

Nek drug angleški astronom pa navaja doslovno ono mesto iz Herschla, kjer ta sloviti učenjak pravi, da more rep velikega kometa, kolikor mi vemo, obstajati samo iz nekoliko kil snovi.

Izpred sodišča.

— Zanimiva razsodba. Mlekarna v Št. Lovrencu je v preteklem letu pošiljala svoje mleko na nekega odjemalca v Pulj. Tamošnji komisariat je enkrat zalotil celo pošiljatev mleka in jo vzel, češ, da je mleko slabo in zdravju škodljivo. Poizkušnje, ki so se na jako originalen način po poročilu odjemalca vzele (najprej se je odlila smetana, potem ostalo mleko in mali ostanek se je preizkušal) so se posle kemičnemu preizkuševališču v Gradec, kjer je vsako mleko pokazalo posebno toliščo, dasi ravno je bilo vse iz istega basina. Izid se je naznanil državnemu pravdnistvu in mlekarne je imela 31. decembra p. l. tožbo v Trebnjem. Zastopnika mlekarne sta z natančnimi dokazi dokazala, da pošilja mlekarne le dobro mleko. Bolj paziti na mleko in snago skoro ni mogoče, kakor se godi v naši mlekarji. Opozarjala sta tudi na vse dokazane nerednosti, ki se gode na železnici. Ko se je jemala poizkušnja, ni bilo nobene zapisnika. Obtoženca sta bila oproščena. Toda državnemu pravdnistvu se ni zdelo nedolžnost obtožencev zadosti dokazana. Napravilo je vzklíč. Pri vzklíčni obravnavi v Novem mestu dne 5. t. m. je okrožna sodnija zavrnila pritožbo s prav drastično motivacijo, ki se glasi: Vzklíč upravitelja državnega pravdnistva glede izreka o krivdi zoper sodbo c. kr. okrajne sodnije v Trebnjem z dne 31. decembra 1909 se zavrača kakor neutemeljena glede na razloge prvega sodnika, poleg katerih je vzklíčno sodišče upoštevalo še okolnost, da je notorično znano, da se na železnicah večkrat dogajajo nerednosti, da zmanjka iz sodov vina, iz zabojev blaga itd.; dalje, da so svinčene plombe tako enostavne, da jih vsakdo lahko ponaredi in s ponarejenimi prvotne zamenja, in da je zelo verjetno, da se je v tem slučaju enako zgodilo. — Ali bo železniška uprava napravila kedaj red na železnicah, da bo varno naše blago?

Skrajna zlobnost. Anton Adamič, 29 let stari črevljar v Ponikvah, je prišel dne 19. februarja t. l. zjutraj na orožniško postajo v Grosupljah ovaditi Matevža Moder n. Janeza Kastelic, češ, da sta ga na Selu napadla in mu siloma vzela 120 K gotovine in nekaj duhana. Ni čuda, če so rožniki ta dva ovadence aretovali in oddali tukajšnjemu deželnemu sodišču. Uvedla se je zoper nju preiskava zaradi hudodelstva rop. Ze pri prvem zaslišanju osumljencev se je jelo dvomiti o resničnosti Adamičeve ovadbe, končno se je pa skazalo da je vse od konca do kraja zlagano, nakar sta se Moder in Kastelic izpustila iz preiskovalnega zapora. Preiskava je dognala, da je zloglasni Adamič iz hudobije si vse to izmislil, dognalo se je pa tudi da še nikoli ni bil v posesti take svote denarja. Dognalo se je, da zadevni večer ni imel nikakega denarja, in da sta ga Moder in Kastelic, ker je silil vanju gonila od sebe, da mu pa nista ničesar storila. Obdolženec pravi, da je pri ruvanju s tema dvema ob denar prišel in priznava da mu ta dva nista denar vzela. Adamič je bil hudodelstva obrekovanja krivim spoznan in sodišče ga je obsodilo na 14 mesecev težke ječe z enkratnim postom in trdim ležiščem na mesec.

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pjasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrhtega poceni. Ni boljšega zajutka za mlado in staro.

IN NAŠA PRELJUBA ZAVEZNICA!

Italijanski vojni minister je v italijanski zbornici obrazložil obširen program, po katerem hoče napraviti Italijo v vojnem oziru neodvisno. Seveda se gre tu v prvi vrsti za to, da se zavaruje — proti Avstriji. Severna Italija dobi kar trikratni trdnjavski pas, Benetke postanejo vojno pristanišče prve vrste, menda zato, da brani neutrjen Trst, če bi ga hotelo bombardirati srbsko v zvezi s črnogorskim brodom. Znano je, da so uvedli dveletno vojaško službeno dobo, ustanove tudi 12 novih artiljerijskih polkov, ki bi imel vsak 32 topov. Preosnujejo tudi generalni štab. Vsa armada dobi že letos novo sivo-modro obleko.

VOHUNSTVO V RUSIJI.

Iz Londona se poroča, da so zasledili v Kijevu avstrijski vohunski urad. Voditelj, častnik generalnega štaba Smerčinski, je aretiran in zaplenjena korespondenca, ki kaže, da ima Avstrija v Rusiji jako dobro organizirano špionažo. Listi pravijo, da je londonško poročilo raca, ker se častnikovo ime ne nahaja v častniških šematizmih.

Dnevne novice.

+ **Kako si liberalci mislijo delo za slovensko vseučilišče.** »Slovenski Narod« se jezi, ker je v državnem zboru za slovensko vseučilišče govoril poslanec Gostinčar. Za slovensko vseučilišče bi namreč smeli govoriti le gospodje z »vseučiliškimi študijami«. Tako je liberalno pojmovanje. Naše mnenje pa je, da je ravno odlični nastop poslanca Gostinčarja za slovensko vseučilišče dokaz, kako globoko je zanesla naša stranka zahtevo po slovenskem vseučilišču med ljudstvo. Poslanec — delavec se oglašja za slovensko vseučilišče z ognjem in tolikim prepričanjem, da napravlja na vseh straneh zbornice najboljši vtis! To je krepak, še bolj upoštevanja vreden glas iz ljudstva, kakor bi bil n. pr. glas kakoga dolgočasnega hofrata. Tembolj je upravičen povzdigniti besedo poslanec Gostinčar za slovensko vseučilišče, ker naše delavsko in kmečko ljudstvo se bori v prvi vrsti za slovensko vseučilišče, da se tako olajšajo študije delavskim in kmečkim sinovom. Seve pri »Narodu« pojmujejo vse vedno s stališča slovenske frakcije in tudi slovensko vseučilišče bi moralo biti, ako bi šlo po »Narodovem«, pravzaprav v upravi ljubljanskega športnega kluba, vstop na slovensko vseučilišče, pa bi moral biti zabranjen vsakemu, kdor ni od športnega kluba »potrjen«. »Narodov« napad na poslanca Gostinčarja se obsoja sam po sebi. Mimogrede še povemo liberalcem, da mi nimamo poslancev prve in druge vrste, ampak poslance slovenskega ljudstva z enakimi pravicami in — dolžnostmi. Da pa tudi liberalci izvedo, kako je poslanec Gostinčar na čast slovenskemu delavnemu ljudstvu in njegovi zahtevi po slovenskem vseučilišču sijajno rešil svojo nalogo, bomo Gostinčarjev govor dobesedno ponatisnili in morda bodo takrat tudi razsodnejši liberalci spoznali, da naš Gostinčar ni zadnji med borilci za slovensko vseučilišče. Sicer pa v takih skupnih narodnih stvareh jako slabo vpliva »Narodovo« nerganje, kdo bi imel edini patent, da govori in zahteva slovensko vseučilišče. Ne samo ta ali oni: vsi se borimo dosledno in vstrajno za slovensko vseučilišče! Če pa »Narod« stika po govornikih za sloven. vseučilišče, »ki so svoje vseučilišče odlično dovršili« (lep poklon za mnoge naše poslance, ki jih sicer »Narod« predstavlja svetu kot ignorante), tedaj bi, ako obvelja to napačno »Narod.« stališče, to je bilo isto tako veljavno za — Hribarja kot za Gostinčarja. Sploh pa liberalci najboljše store, ako oni s slovenskim vseučiliščem ne hodijo preveč na solnce. Oni so bili, ki so prvi rušili sklepe »Narodne Zveze« v tej zadevi. Neki znani liberalni neakademski gospod od »Zveze južnih Slovanov« je bil, ki je s svojimi tovariši javno zavzel stališče, da se zadovoljijo s stolicami na praški univerzi, s čemur bi bila slovenska univerza sploh ubita na vse večne čase. To rušenje sklepa od one strani, ki bi morala biti najbolj poklicana varovati interese ljubljanskega mesta, je zanj najhujša obsodba za vedno. Vselovenska Ljudska Stranka pa hoče dosledno nadaljevati svoje delo za slovensko vseučilišče in to dokaže pri vsaki priliki, liberalci se pa pri vsaki priliki s svojimi opazkami, ki kažejo samo zavist le — osmešijo.

+ **Četrtni poraz Bienertove vlade.** Iz četrtnovega poraza Bienertove vlade v proračunskem odseku se češko

časopisje grozno norčuje. Naglašja, da bi ob takem porazu vsaka druga vlada izvajala posledice. Baron Bienert seveda tudi tega poraza ne bo tragičnega smatral in bo ostal, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Zlobno pristavljajo: Vprašanje je le, koliko časa bo zbornica smatrala tako preziranje državnega zbora za prenosljivo. S sedanjim zasedanjem ni prav za prav nihče zadovoljen. Rešila se je le postava o vojaških novicah. Vlada nima nobene večine. Zato doživlja poraz za porazom. Najboljši Bienertovi prijatelji odkrito izjavljajo po svojem časopisju, da taka vlada, ki doživi v parlamentu poraz za porazom, se ne more trajno držati. Milo stokajo nemška Bienertu jako naklonjena glasila, da ni v zbornici vodilnega moža, da pa tudi manjka velikih smotrov, ki ne le navdušujejo, marveč ki tudi koristijo ljudstvu. Zelo smešno je tole: Nemška frajzinska zveza je poslala včeraj k Bienertu Chiarija, Sylvestra, dr. Grossa in Wolfa, da so ga tolažili zaradi poraza, ki ga je doživela vlada v proračunskem odseku. Povedali so mu, da kljub temu, da so alpski frajzinski glasovali proti vladi, ostane stališče nemškega frajzina nasproti vladi neizpremenjeno. Če se je ob tej priliki spomnil Bienert tistega znanega reka: »Bog mevaruj mojih prijateljev itd.« nam ni znano. Ko so ga tako lepo potolažili, so mu pa še odkrili svojo željo, naj se jih usmili in jim zopet da nemškega ministra rojaka. Druga hučala ni bilo.

+ **Naše mladeniško gibanje.** Na praznik sv. Jožefa in nedeljo potem se vrše trije veliki tečaji za »Orle«, in sicer v št. Vidu nad Ljubljano (vodi tehnično A. Jeločnik in Zavodnik, organizatorično pa Zabret in Podlesnik). V Vipavi (vodi teh. V. Jeločnik, org. F. Terseglav). V D. M. Polju (vodi teh. Kržan in A. Jeločnik, org. Podlesnik). Preteklo nedeljo se je vršil tečaj v št. Rupertu in včeraj ter predvčerajšnjem v Velikih Laščah. Velikolaški tečaj je izborni uspel; dopoldne je bilo do 150 poslušancev, popoldne čez 60 fantov iz Lašč in Dobropolj. Za moške sta temeljito in zanimivo govorila Traven in Juvan ter podala plodonosno iniciativo za društveno delovanje, F. Terseglav pa je vnel fante za gorečnost, kar se tiče verskih nazorov, svaril pred pripadničtvom h katoliški stranki zgolj iz političnih, lokalnih in osebnih ozirov, grajal pa tudi tiste puritance v naši sredi, ki merijo vse po vatlu popolne popolnosti. Vsakega, ki stremi kvišku, je treba dvigniti; treba je veliko odpustiti, kjer je veliko ljubezni, in napačno je, pohoditi tleči stenj, zakaj veliko ljudi spozna resnico šele po zmoti. Naša mladeniška organizacija zbira vse, kar je plemenito in pošteno — marsikak biser se najde tudi v blatu — potem pa je naloga organizacije, da ga izbrusi in opili. Vrata v »Orla« je treba zakleniti le pred sebičnejši, lažnjivci in lenuhi, ki so sami s seboj zadovoljni. »Orel« bodi šola krščanskih značajev! Mladeniški tečajev se bo vršilo še veliko. Uspehi tolikega mladinskega dela ne bodo izostali — povsod, kamor prideš, sami veseli obrazi in samozavest, povsod zmisel za naše ideale! Danes je vsa mladina, ki je življenja in napredka zmožna, naša! Bog blagoslovi — pa bo tudi naša ostala!

+ **Narodno - obrambni vestnik.** Naša narodno - obrambna organizacija bo od časa do časa izdajala »Narodno - obrambni vestnik«. Prva številka izide v kratkem. Obračamo se tem potom na vse somišljenike za blagohotno sodelovanje. Rokopise mora imeti uredništvo »Slovenca« v rokah do 23. t. m.

+ **»Krasen« sad nemških šol na Slovenskem.** Dobil sem od nekega pomočnika dopisnico, na kateri piše na eni strani: Euer Wohlgeborn Hern.... Ziellü (Zilli) 16/3 1910. Ich erlaube mirs an Ihnen Geschäft anzufragen ab freist, Ich bin 26 Jahren alt Müllter frei Mütt Wiener Jahres Zeignisse im allem bevandert absender H.... in Züllü...gasse ich Kohn Sofort faren. Na drugi strani piše: Zülü 16/31 1910 absender H... B... in Zilli...gasse 12.

+ **Dokaz nemške kulture** je te dni dobil v roke poslanec Gostinčar. Dobil je dopisnico, katere besedilo priobčujemo brez komentarja, ker je sama dovolj jasna priča visoke nemške kulture, nemške strpljivosti in znanja — nemščine. Nemški zagrozenec piše:

Wolg: Herrn Gostinschar Abg; aus Laibach in Wien in Abgeordnetenhaus. Geehrter Herr! Wollen sie die gewogenheit haben und in Öst. Parlament Deutsch Sprechen nicht Windisch verstanden —. Sie Windische Lausbub sie Dürfen nicht vergessen dassie in Wien sind und nicht in Laibach es Windische Haderlumpen es wolts die Windische Propaganda ma-

chen u daweil von die Deutschen Brot; freßen warum lassen sie dan die Kastainin brater nach Wien wen ihnen die Deutsche Sprache nicht gefällt Hütten sie sich Windisch zu Sprechen in Wien dan können sie drauf rehen das Sie Ihr Prügel bekommen werden von die Deutschen in Wien. Es Windischen Heiesseln!

+ **Za »Ljudski sklad«** so darovali gg.: Ivan Lavrič, trgovec, 20 K. — Dr. Josip Kržišnik, dekan, 10 K. — Mihael Arko, dekan, 5 K. — Dr. Ivan Janežič, semeniški profesor, 5 K. — Dr. Josip Marinko, c. kr. prof. v pok., 4 K.

+ **Zapuščeno A. Medvedovo** uredi, kakor čujemo, na željo pokojnega pesnika pesnikov pobratim pisatelj Fr. S. Finžgar.

— **Kake vžigalice kupujete?** To naj vpraša vsak naš somišljenik svojega prijatelja, vsaka naša somišljenica svoj prijateljico. **Naše vžigalice so one, ki kažejo na ovitku med lipovim perjem dve bratski roki, ki držita slovensko zastavo in ki imajo napis: V korist obmejnim Slovincem.** Samo te vžigalice povsod zahtevajte, kupujte! **Naše gospodinj** ali imate v svojih kuhinjah povsod te vžigalice?! Ako jih nimate, takoj jih kupite! S tem koristite tudi našemu delu pri rešitvi onih slovenskih bratov, ki jih hoče tujec na meji potujčiti. **Kupujte pri onih trgovcih, ki imajo naše vžigalice!** Doslej smo bili vse pre malo odločni pri zahtevi po naših vžigalicah. Odslej naj bo to drugače! **Naročila sprejema »Gospodarska zveza v Ljubljani«.** Trgovcem izrežite to notico iz našega lista in jim povejte: Naročila izpod originalnih zabojev po 50 zavrtkov ali 5000 škatic se izvršuje samo proti povzetju. Naročniki originalnih zabojev, ki žele vžigalice na poznejše plačilo, se prosijo, da navedejo takoj pri naročitvi svoje reference. Zanjeno se vsi naročniki naprošajo, da natančno označijo zadnjo pošto in železniško postajo. **Torej v vse naše domove naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem!**

— **Vodovod v Vižmarjih.** Z Najvišjo odločbo z dne 2. marca 1910 je bil potrjen sklep deželnega zbora kranjskega z dne 11. oktobra 1909, s katerim je bilo občini št. Vid nad Ljubljano v svrhu pokritja vzdrževalnih in amortizacijskih stroškov za vodovod v Vižmarjih dovoljeno leta 1909. pobirati od udeležencev vodovoda v Malih Vižmarjih 196% no doklado; od onih udeležencev vodovoda, ki so za leto 1906. odpadle prispevke že prostovoljno odrajtali, pa 121% no doklado na vse direktne davke, izvzemši osebno dohodarino in plačarino.

— **Glasoviti Pogačar** se je oglasil tudi na Šentuški gori. V ponedeljek ob 11. uri dopoldne je posetil župnišče, kjer je prošil za podporo. Prejemši »obulus«, jo je jadrno odkuril na kamniško stran. Ta človek govori malo in gleda v tla. Vprašan, kje je doma, odgovori: Iz Kranja. Kam gre. Na delo na Nemško, je bil kratek odgovor. Za daljnjo pot je kupil v gostilni cigarete.

— **Polovična vožnina za delavce.** Državna zveza javnih posredovalnic za delo v Avstriji je dosegla lep uspeh za one delavce, katerim se je dobilo in preskrbelo delo v kakem drugem kraju. Železniško ministrstvo je namreč izdalo naredbo, vsled katere imajo delavci, katerim se je delo preskrbelo v drugem kraju, pravico do polovične vožnine. Tozadevne določbe pa se glase: 1. Delavci, katerim je preskrbela delo kaka javna in občekoristna posredovalnica v kakem vnanjem kraju, imajo pri vožnjah čez 50 km pravico do polovične vožnine v tretjem razredu osebnih in mešanih vlakov. 2. Polovični vožni listki se dobé pri blagajni, če se pokaže po določenem vzorcu izgotovljena izkaznica javne posredovalnice. Na tej izkaznici pa mora biti ime delojemalčeve, železniška proga in pa dan odhoda zabeležen, kakor tudi potrdilo, da se je lastniku te izkaznice preskrbelo delo. 3. Ta izkaznica se pri blagajni zaznamenuje z uradnim pečatom. Pri pregledovanju vožnih listkov se mora pregledniku pokazati in na zadnji postaji z vožnim listkom oddati. 4. Železniška uprava ima pravico, da to ugodnost za določeno dobo, posamezna postajališča in nekatere vlake prekliche, oziroma ustavi. Opozarjajoč naše delavske sloje na posebno ugodnost in važnost te naredbe, pripominjamo, da je mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani upravičena izdajati potrebne izkaznice onim delavcem, katerim je preskrbela delo v kakem tujem kraju, da si potem z njimi preskrbe polovične vožne listke.

— **Iz Radeč pri Zidanem mostu.** V nedeljo, 6. t. m. je imelo tukaj »Obsavsko okrožje Orla« svojo prvo sejo. Udeležili so se je polnoštevilno odseki: Šmartno, Zagorje, Trbovlje in Radeče.

Kakor ena sama četa, se je sklenilo, delati na to, da misel orlovsko prodere v zadnjo dolensko vas. Predsednik okrožja č. g. Krišche je v navdušenih besedah bodril fante k nadaljnjemu delu, ki že sedaj rodi sadove. Dne 10. aprila se vrši v Radečah mladeniški tečaj. Že sedaj opozarjamo bližnje kraje na ta važni dogodek. Poleg predavanj, se bo poučevala tudi telovadba. Natančnejši spored še objavimo. Pred sejo so nastopili radeški telovadci s prostimi vajami in sabljanjem, naraščaj pa s praporci. Daši ta vzorni nastop sam na sebi vsled prenapolnjene dvorane ni prišel do prave veljave, je občinstvo nastop čilih telovadcev burno pozdravilo in vsaki točki živahno aplavdiralo. Občinstvo je vedelo, da je slednji izmed njih fant — junak, ki gre mimo psov in zasmehovanja naprej po poti poštenosti in resnice. Naš Orel lahko s ponosom reče da se krog njegovih prijateljev vedno bolj širi. Nasprotniki, ki so v začetku parkrat zaropotali s sokolstvom, so vrgli puško v koruzo, ko so videli, da ima Orel bolj hvaležnega dela kot pa preklati se z raznimi sumljivimi eksistencami, katerih narodno delo obstoji v tem, da po nemških gostilnah delajo bale in pipčarske klube. Pomlad se bliža tudi za Dolensko. V nekaterih krajih še uplivajo na ljudstvo liberalni krčmarji in oderuhi, ali tudi tega bo enkrat konec. Ko bo ljudstvo organizirano, zavedno, pomelo bo tudi na Dolenskem z zadnjimi ostanki liberalizma.

— **Sestanek jugoslovanskih železniških uradnikov** se vrši v soboto, dne 19. t. m., ob šesti uri popoldne na Jesenicah pri »Sokolu«. Tovariši, se posebno iz Kranjskega, Goriškega, Koroškega in Tirolskega, so najljubšeje vabljeni, da se sestanka udeležijo v čim večjem številu. Na svidenje!

— **Dr. Luegerjev pogreb** že kaže kinematograf v Zagrebu. Tudi v Ljubljani bomo v kratkem videli dr. Luegerjev pogreb v kinematografu.

— **Občni zbor »Društva slovenskih učiteljev«** se vrši dne 24. marca t. l., ob pol 10. uri dopoldne v št. Jakobski šoli v Ljubljani.

— **»Südmarka« in njeno raznarodovalno delo.** Letno poročilo »Südmarkes« za leto 1909. je izšlo. Dohodkov je imela 471.876 K 90 vin. (458.544 K leta 1908.), h čemur se mora prišteti še nedoločen dohodek od loterije, okroglo 85.000 K. Clanarina je narasla od 100.512 K na 129.198 K, dohodki iz nabiralnikov so poskočili od 28.706 K na 42.318 K, prodaja raznih izdelkov se je zvišala od 24.597 K na 40.255 K, dobička od užigalic pa od 14.738 K na 18.762 K. Izdatkov je bilo 451.114 K, za 600 K manj kot leta 1908. Za naseljevanje se je izdalo 159.431 K 45 v., leta 1908. 190.529 K 47 v. Leta 1909. se je ustanovilo 115 novih podružnic, vseh članov pa ima »Südmarka« okroglo 71.000.

— **Potrdil** je cesar zakon, sklenjen v zadnjem zasedanju goriškega deželnega zbora glede na naklado na pivo do leta 1917.

— **Goriška mestna uprava** je po celem jugu slavnoznana vsled svojih modernih komunalnih načel. Zdaj odstranjajo po mestu gnoj iz stranišč potom čebrov, ki jih vozijo okoli in polivajo gnojnico po ulicah, kar zelo pospešuje higieno in poveča velikomestni čut estetike. Seveda, kdo se bo na goriškem magistratu brigal za pridobitev moderne vede, ko pa je treba z različnimi smešnimi resolucijami varovati italijanstvo mesta?

— **Lloyd** izkazuje za mesec januar 1910, 2.734.688 K dohodkov; ladje so pa prevozile 198.920 milj. Januarja lanskega leta je bilo dohodkov 1.973.879, preplule so pa ladje 163.632 milj. Letos je torej dohodkov 760.809 K, milj pa 35.288 več.

— **Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko opozarja obrtniške kroge**, da se k razstavi na kranjskem oddelku I. mednarodne lovske razstave na Dunaju 1910, dopuste tudi kranjski obrtni izdelki, ne da bi bilo treba za prostor kaj plačati. Pogoj za brezplačno dopustitev pa je, da se morejo ti predmeti porabiti v dekorativne namene. Obrtniki, ki nameravajo razstaviti predmete, porabne za dekoracijo, naj vložijo svoje priglasitve najkasneje do 28. marca t. l., pri priredbenem pododboru za I. mednarodno lovske razstavo na Dunaju, v roki načelnikovega namestnika, gospoda dr. Ivana Lavrenčiča, odvetniškega kandidata v Ljubljani. Podrobnejša pojasnila, osobito glede časa in kraja vpošiljatve razstavnih predmetov daje gori navedeni pododbor.

— **Gostovanje slovenskega gledališča iz Trsta v Ajdovščini.** V nedeljo, dne 20. marca, gostuje slovensko gledališče iz Trsta v Ajdovščini. Marljivi tržaški igralci igrajo Anzeugruberjevo

»Samsko domačijo«, prelepo in priljubljeno ljudsko igro, polno pristno domačih motivov iz pristno kmečkega življenja. Pričakovati je številne udeležbe.

— **Iz Tržiča.** V četrtek so pokopali gospo Theuerschuh, soprogo posestnika in trgovca ter mater č. g. kurata iz Lokov pri Divači ob veliki udeležbi ljudstva in petih gg. duhovnikov. Zalučji rodbini naše iskreno sožalje! — Društvo sv. Jožefa se udeležilo z zastavo jutri svete maše ob desetih v podružnici sv. Jožefa nad Tržičem, popoldne ob štirih istotako z zastavo petih litanij v isti cerkvi. Zbirališče v društvenih prostorih jutraj ob pol desetih, popoldne ob pol štirih.

— **Saški kralj Friderik Avgust** se je včeraj zjutraj ob 7. uri 48 minut odpeljal po državni železnici v Draždane. Na kolodvor v Trstu so ga spremili namestnik princ Hohenlohe in drugi višji zastopniki oblasti.

— **V Zgornji Šiški** predava v nedeljo ob 4. uri popoldne v ondotnem »Katol. izobraževalnem društvu« g. dr. Rebolj iz zavoda sv. Stanislava o dr. Luegerju.

— **Novi okrožni zdravnik dr. Pavel Indra** se je preselil iz Planine v Idrijo in ordinira v mestni ubožnici.

— **Pogačar zopet v Kranju.** Včeraj zvečer je Pogačar obiskal vnovič priljubljeni mu Kranj. Oglasil se je kot potnik v neki prodajalnici in baje pokukal tudi v »Dom«, potem pa zbežal.

— **Mizarska zadruga v Solkanu pred likvidacijo.** Da je temu tako, služi naj kot dokaz to-le vabilo: Vabilo na izredni občni zbor »Mizarske zadruge« v Solkanu, ki se boče vršil dne 17. marca 1910, ob 8. uri predpoldne v združbenih prostorih. Dnevni red: 1. Prostovoljen razpust zadruge. 2. Volitev likvidatorjev. 3. Slučajnosti. Načelstvo.

— **Smrtna kosa.** V Solkanu je umrla gdčna. Tonica Marušič iz znane Marušičeve rodbine.

— **Iz ječe sta pobegnili** v Reki kaznjenca Ivan Dobri in Doimo Marakovič, ki sta bila zaprta radi tatvine in sleparstva. Za njima ni nobenega sledu.

— **C. kr. zavod za žensko domačo obrt na Dunaju** išče učiteljico Slovenko, ki je strokovno šolo za umetno vezje v Ljubljani dovršila. Spričevala naj se pošljejo uredništvu »Slovenca« v ponedeljek in v torek, vsakokrat od 11. do 12. ure dopoldne.

— **Cestni pometachi in državni pogodbeni uradniki.** V Trstu je mestni magistrat sklenil plačevati cestnim pometachem I. razreda po 3 K 90 vin. na dan, cestnim pometachem II. razreda 3 K 60 vin. na dan, in III. razreda 3 K 40 vin. na dan, za vsako naduro dela 50 vinarjev. Ako kdo oboli, dobi 30 tednov polno plačo. In od pometachev se ne zahteva drugega, kakor da sučejo metlo, od državnih pogodbenih uradnikov pa se zahteva šolsko izobrazbo, znanje jezikov, stenografijo, lepo pisanje, pisanje na stroj itd., pa so slabše plačani! — Pravica, kje si?

— **Lovska razstava na Dunaju** bo slovesno otvorjena dne 5. maja t. l.

— **Umrli** je v Bosanski Dubici posestnik g. Josip Kravos, star 73 let, doma iz Brji pri Rihenberku.

Koroške novice.

— **k Predrznost celovških c. kr. železniških uradnikov vedno neznosnejša!** V četrtek, 17. t. m. dopoldne zahteval je g. Schiff vojni listek v Beljak slovensko. Uradnik pri blagajni mu kratko odgovori: »Hier müssen!« Sje deutsch sprechen! Dobil je seveda takoj odgovor, da je »muss« samo umreti. Ker je bilo premalo časa se pritožiti, si je priskrbel gosp. Schiff vojni list po postrežku, — kar je seveda zvezano s stroški. — Ako ne bo kmalu reda na kolodvoru, zamorejo postati taki prizori s časom bolj razburjivi, a posledice ne bo krivo občinstvo, ki zahteva samo svojo pravico!

— **k Vabilo k rednemu shodu slov. kršč.-soc. delavskega društva za Celovec in okolice,** ki se vrši v nedeljo, dne 20. t. m., ob 4. uri popoldne v gostilni pri »Benediktincih«. Sodelujejo tudi tamburaši. Vsi celovski Slovenci in Slovenke dobrodošli! — Odbor.

Ljubljanske novice.

— **Iv Spomladanska umetniška razstava v paviljonu R. Jakopiča** se odpre, kakor smo že poročali, jutri, v soboto, dne 19. t. m., ob pol 12. uri dopoldne. Vstopni je dovoljen vsakomur proti vstopni 2 K. Ta razstava bo gotovo najzanimivejša in najlepša izmed dosedanjih razstav. Nadežda Petrovič, jako nadarjena in temperamentna srbska slikarica, je zastopana s 37 umotvori različne tehnike in vsebine. Izven motivov iz srbskega narodnega življe-

nja, ki bodo posebno zanimali, srbskih vasi in pokrajin kaže nam tudi portrete in študije v oljnatih barvah, tempera in gouache oziroma vodenih barvah. Izmed slovenskih umetnikov razstavi največ Peter Žmitek in nam s tem poda prav dober pregled svojega umetniškega delovanja. Poleg njegove večje simbolične slike »Naslada« ima pokrajinske in figuralne podobe iz svoje najnovejše dobe in mnogo starejših oljnatih slik in akvarelov. R. Jakopič nam pokaže s serijo devetih slik, kako se spreminja eden in isti motiv pod vplivom različne razsvetljave in različnega vremena. Ima pa razstavljenih še več figurativnih in pokrajinskih slik. Od Iv. Groharja vidimo zopet enega »Sejalca« in poleg tega še več pokrajin. Matija Jama je poslal deset pokrajinskih slik. Fran Klemenčič je v prvi vrsti portretist. Srečko Magolič star. je razstavil eno sliko, Srečko Magolič ml. tri pokrajine. Henrika in Saša Šantel imata na razstavi več oljnatih slik, pastelov in risb, Ivan Vavpotič eno pokrajino, Venceslav Smerekar dva portreta. Izmed kiparjev se udeležijo razstave samo Ivan Zajec z 20 umotvori. Razven teh slovenskih umetnikov vidimo še nekaj del nadarjenega začetnika slikarja K. Mysza z Bleda.

— **Ij »Moč pravice in resnice ali Andrija Grča«.** To krasno, pretresljivo ljudsko igro v štirih dejanjih uprizaro jutri, sv. Jožefa dan, ob pol 7. uri zvečer v »Rokodelskem domu«, Komenškega ulice št. 12. »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov«. Pred predstavo bo pel društveni pevski zbor veliko kantato »Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo«, ki sta jo društvo ob petdesetletnici poklonila dr. Janez Evang. Krek (besedilo) in Fr. Ferjančič (skladbo).

— **Ij Na nedeljskem shodu »Slov. katoliškega delavskega društva«** v nedeljo, dne 20. t. m., govori ravnatelj Remec. Prosimo za obilno udeležbo.

— **Ij Važno predavanje za našo delavko.** S. K. S. Z. je preskrbel za prihodnji torek za važno predavanje našim delavkam. V torek, točno ob pol 8. uri zvečer bo v dvorani »Slovenske krščanske-socialne zveze« predavala učiteljica gospodična Jerica Zemljanova: »Naša delavka in gospodinjstvo«. Delavke, prihitite vse v svojo lastno korist k temu poučnemu predavanju!

— **Ij Seja odbora S. K. S. Z.** je prihodnji ponedeljek ob pol 8. uri zvečer.

— **Ij »Ljubljane«** skupna vaja danes odpade. Prihodnja skupna vaja bo v nedeljo ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona«. Veliki teden samo ena skupna vaja v torek zvečer, poleg tega redna vaja za ženski zbor v ponedeljek.

— **Ij Pogrebno društvo sv. Jožefa v Ljubljani** naznanja tem potom vsem cenj. članom in članicam, da se vrši dne 19. marca t. l., ob 3. uri popoldne v »Mestnem domu« v mali dvorani društveni občni zbor. Vstop je dovoljen samo članom in članicam društva.

— **Ij 40letnica ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva** ter razpuščene požarne brambe se praznuje letos 13., 14. in 15. avgusta. Glavni dnevi te slavnosti bodo 14. in 15. Natančnejši program se pravočasno pošlje vsem gasilnim društvom. Cenjena gasilna društva se že sedaj prosijo, da omenjene dni ne prirejajo nikakih drugih gasilskih slavnosti, oziroma veselice.

— **Ij Na glavni skupščini »Matice Slovenske«**, ki bo v ponedeljek, dne 21. marca ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«, bo predsednik govoril o temi: »Morala v slovenskem življenju«.

— **Ij Muslica sacra.** Jutri na praznik sv. Jožefa se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo v stolnici sledeče: Missa »Mater Dolorosa«, zl. Jos. Gruber, gradual »Domine, praevenisti eum«, zložil Ant. Foerster, ofertorij »Veritas mea«, zl. Dav. Budna. — Na cvetno nedeljo se bo izvajala Missa in A-moll, zl. Pompeo Canniciari (+ 1744), — (Credo koralen), gradual »Tenuisti«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Improperium«, zl. dr. Fr. X. Witt.

— **Ij Umrli so:** na Stalnem trgu št. 8 gdčna. Marija Pfefferer, v Židovskih ulicah št. 5 Margareta Straus, stara 75 let, Anton Poderžaj, delavec, 64 let, Velika čolnarska ulica št. 8, Nikolaj Lavrič, učiteljev sin, 4 mesece, Streliška ulica št. 15, v bolnici: Feliks Rak, gostač, 44 let star.

— **Ij Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko**, s sedežem v Ljubljani, naznanja svojim organiziranim tovarišem, da se vrši letošnji III. redni občni zbor dne 20. t. m. v restavraciji hotela »Ilirija« ter prosí, da se ga udeležijo točno ob 3. uri popoldne. Ker je ta občni zbor velikega pomena za razvoj društva kot trgovskega nastav-

ljenstva sploh, naj nihče ne izostane! — Odbor.

— **Ij Odvetniški izpit** je napravil pri deželnem nadsodišču v Trstu g. dr. Jožef Oblak iz Ljubljane.

— **Ij Ljudsko šolstvo.** Okrajni šolski svet v Litiji je imenoval absolvirano učiteljsko kandidatino gdč. Marijo Cepuder za provizorično učiteljico na Krki in na Ijski šoli v Št. Vidu pri Zatični suplentino Emo Kržič za provizorično učiteljico.

— **Ij Papirnica v Vevčah** misli postaviti železniški tir od tvornice v Vevčah do železniške postaje v Zalogu. Vršila se bodo v najkrajšem času krajevna pogajanja.

— **Ij Prijet izseljenec.** Predvčerajšnjem si je kupil v neki tukajšnji potovalni pisarni dninar Valentin Oblak iz Žirovskega vrha vojni listek za Ameriko ter se vsedel na gorenjski vlak in odpotoval. V tem pa dobi policija od orožništva v Zireh brzojavno obvestilo, da je Oblaka zaradi goljufije aretovati. Ker je bil pa vlak že odpeljal, je policija o tem brzojavno obvestila orožništvo na Jesenicah, ki je pri prihodu vlaka Oblaka aretovalo in ga izročilo okrajnemu sodišču v Kranjski gori.

— **Ij Šipe pobili** so te dni pri trnovski vojašnici neki zlikovci ter s tem napravili znatno škodo. Policija jih zasleduje.

— **Ij Razpisani** sta službi magistratnega stavbnega asistenta in magistratnega stavbnega pristava.

— **Ij Posvečevanje zvonov.** V Sammasovi tovarni je prevzvišeni gospod knezoškof posvetil včeraj osem zvonov, namenjenih za Zgornje Avstrijsko (1), Hercegovino (2) in za Kranjsko (5).

— **Ij Prijeli so zasebnega uradnika »Živnostne banke«**, Kamila Prohazko, ki je bil že meseca novembra potom ponarejenega čeka izgojufal 8000 K in pobegnil. Izročen je bil deželnemu sodišču v Pragi.

— **Ij Kratke »dopuste«.** Dne 15. novembra je bil pobegnil od dela prisiljenec Ivan Schatzl iz Zgornje Avstrije, a kakor se nam poroča, ga je varnostna oblast še isti dan prišla in izročila nazaj v prisilno delavnico.

— **Ij Uro ukradel** je dne 13. t. m. posestniku Franu Škaru na Studencu nek okoli 55 let star berač. Ura je vredna 50 kron, je niklasta in ameriškega sistema ter je imela arabske številke.

— **Ij Dezertir.** Včeraj je pobegnil od svojega tukajšnjega 27. pešpolka, VII. stotnije, prostak Franc Holle ter vzel s seboj vojaško obleko dveh svojih tovarišev, katero je potem popustil v »Wörishoffenu«.

— **Ij Prodaja Aurove pivovarne.** Gospod Zakrajšek toži dr. Oražna za odstotke pri prodaji Aurove pivovarne. Tozadevna obravnava se bo vršila dne 21. t. m., ob 9. uri dopoldne v justični palači, soba št. 123.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZADNJA DRŽAVNOZBORSKA SEJA PRED VELIKONOČNIMI POČITNICAMI.

Dunaj, 18. marca. Danes se vrši zadnja seja državnega zbora pred velikonočnimi počitnicami. Zbornica obravnava o splošnem zakonu za lokalne železnice in o nekaterih manjših lokalnih železnicah. Govoril je železniški minister in priporočal predlogo kot podlago za nadaljnje delo. Kedaj bo prva seja državnega zbora po velikonočnih počitnicah, se še nič ne vé. Odvisno je to precej od pogajanj glede češkega deželnega zbora. Danes je baron Bienerth konferiral z nekaterimi voditelji »Slovanske Enot«, dr. Šusteršičem, dr. Kramarom in Udržalom. Očividno poizkuša Bienerth, ako mogoče, doseči kako sporazumljenje, da bi po Veliki noči zopet ne bil v plenumu in v odsekih vedno v nevarnosti biti preglasovan.

ATENTAT NA GIMNAZIJSKEGA PROFESORJA.

Praga, 18. marca. Ko je šel včeraj gimnazijski profesor Jožef Mildner z nekim drugim profesorjem po cesti ter je pozval brezposelnega Frana Lerche zaradi neke nesramnosti na odgovor, je Lerche ustrelil s revolverjem proti profesorju in ga na hrbtu lahko ranil. Napadalca so zaprli.

SODNIJSKO PREGANJANJE ČESKIH NARODNIH SOCIALCEV.

Praga, 18. marca. Državno pravdnštvo je uvedlo proti prirediteljem kongresa narodno-socialne mladine pretekli mesec v Pardubicah sodno preiskavo. Tudi proti poslancu Chocu, ki je kongresu predsedoval, se je uvedlo sodno postopanje.

OBSOJENI ČESKI ANTIMILITARISTI.

Praga, 18. marca. Kakor se je že poročalo, je najvišji sodni dvor zaradi protivojaške propagande obsodil 45

narodno-socialnim pristašem zvišal kazni v visokosti od 4 mesecev do dve leti. Včeraj so dobili obsojeni nalog, da morajo nastopiti v 24 urah kazni v kaznilnici v Jitřavi.

DR. MAYER IZPUŠČEN IZ ZAPORA.

Dunaj, 18. marca. Včeraj so izpustili dr. Mayerja, ki je ubil v dvoboju barona Widerhofferja, iz zapora vsled pomiloščenja cesarja.

DEMONSTRACIJE PRED PALAČO BOLGARSKEGA KRALJA.

Sofija, 18. marca. Radi krvavih dogodkov v Ruščuku so sklicali tukajšnji vseučiliščni shod. Po shodu je na tisoče oseb demonstriralo pred kraljevo palačo ter piskalo kar se je dalo. Trije polki so morali delati red, naposled je demonstrante razpodela kavalarija. Demonstratje zahtevajo naj ministrstvo odstopi. Vse ceste je zasedlo vojaštvo. Tudi v Varni je bil spopad množice z vojaštvom.

Sofija, 18. marca. Opozicijska lista protestirajo proti potovanju bolgarskega kralja in bolgarskih ministrov v Carigrad v sedanjem času, ko navdaja srca Bolgarov žalost radi krvoprelitja v Ruščuku. To potovanje bi bilo proti interesom bolgarskega naroda.

POTOVANJE SULTANOVEGA BRATA.

Carigrad, 18. marca. Sultanov brat princ Sour-Enaisu bo v kratkem odpotoval, da poseti evropske dvore.

SLEPAR DUEZ DOBRE VOLJE.

Pariz, 18. marca. Iz dosedanje preiskave je dognano, da je Duez poneveril najmanj pet milijonov frankov. Včeraj so Dueza zopet zaslišavali, kakor tudi druge osebe, med njimi njegovo ljubimko. Ko so ga iz sodnega poslopja odpeljali k avtomobilu, da ga odpeljejo v jetnišnico, se je ustavil pred številnimi fotografi in jim dejal smejoč: »Nadejam se, da bom dobil od vsakega posnetka vsaj pet frankov honorarja!« — Tudi med zaslišavanjem je bil Duez zelo dobre volje.

RUSKE UTRDBE NA SKRAJNEM IZTOKU.

Peterburg, 18. marca. Pri ustju Amurja se dvigajo razne utrdbe. Vse točke na meji so zasedene z rezervisti. Tekoče leto je bilo na mejo odposlanih 200.000 vojaških rodbin.

DVA ATENTATA.

Peterburg, 18. marca. V Grodnu je neki vojak zabodel z bajonetom seja artiljerijske brigade. V Mobarovsku je umorjen general Ignatiev.

EKSPLOZIJA V TOVARNI ZA RAZSTRELIVA.

London, 18. marca. V sušilnici tovarne Kumoch za razstreliva je eksplodirala velika množina strelnega bombaža. Pok se je slišal milje daleč. Dva delavca je ubilo na mestu, mnogo pa jih je več ali manj težko ranjenih.

KOLODVOR ZA ZRAKOPLOVE.

London, 18. marca. Mesto Dower namerava napraviti kolodvor za zrakoplove, ki bodo prihajali čez kanal, izkrcevali potnike in jih zopet vkrcavali.

POLITIČEN UMOR.

Črnovice, 18. marca. V Idzestie so našli na cesti umorjenega občinskega uradnika Aleksandra Butu, ki je vodil pri zadnjih občinskih volitvah volivno agitacijo in je bil nasprotnik kandidatov, ki so jih postavili opozicijskega Morilec, ki je izvršil umor iz sovraštva proti Butu zaradi njegovega političnega nasprotja, je pobegnil.

NOČNI ČUVAJ MORILEC.

Berolin, 18. marca. Nočni čuvaj Georgi v Gelsenkirchnu je včeraj ponoči ubil svojo ženo s kladivom, nato pa se sam obesil.

IZREDNA NEZGODA V GLEDALIŠČU.

London, 18. marca. Pri spuščanju železnega zagrinjala v Music Hall Theater so slučajno začele delovati vodovodne naprave ter je bil oder v malo hipih ves pod vodo. Občinstva se je polastila velika panika, ki se je polegla, ko je pustil dirigent igrati neko veselo koračnico. Po daljšem odmoru se je mogla nadaljevati predstava.

Štajerske novice.

— **Š Slovensko gledališče v Mariboru.** Na Jožefovo, 19. t. m. se igra »Svetinova hči«, igrokaz v treh dejanjih. Vzeta je ta igra iz meščanskega življenja. Med dejanji igra »Slovanski godbeni klub«. Začetek je točno ob pol 8. uri zvečer.

— **Š Tečaj za župane in občinske tajnike v Mariboru.** Dne 14. in 15. t. m. se je vršil v Mariboru tečaj za župane in občinske tajnike, katerega se je udeležilo okrog 40 županov, občinskih tajnikov in odbornikov. Krasno vreme, katero je pospešilo delo na polju, je bilo

vzrok, da se polovica priglasičencev ni udeležila tečaja. Največ udeležencev je bilo iz Murskega polja in Slovenskih goric, pa tudi drugi okraji so bili častno zastopani. Pri tečaju so predavali sledeči gospodje: državni poslanec Pišek o delokrogu in poslovanju občin, odvetnik dr. Leskovec o občinskem vol. redu in občinskem redu, državni poslanec dr. Korošec o socialnih nalogah občin, nadrevizor Vlad. Pušenjak o lovskem zakonu in o novem kužnem zakonu, tajnik okrajnega glavarstva Koudelka, o vojaških zadevah, tajnik okr. zastopa Kramberger o razmerju občine do okrajnega zastopa, o delokrogu okr. zastopa in o sestavi občinskih računov, deželni poslanec dr. Verstovšek o narodno - obrambnem delu občin. Predavanja so bila zanimiva in so udeleženci prav živahno posegali v debato, katera se je razvila po vsakem predavanju. Velik utis na udeležence je napravilo predavanje o narodno - obrambnem delu, iz katerega so posneli, kako veliko lahko stori občina oziroma njeni funkcionarji za obrambo na vseh poljih. Ta prvi tečaj za župane in občinske tajnike je pokazal, kako potrebni so taki tečaji in se je splošno izrazila želja, da bi se večkrat priredili taki tečaji in dala županom in občinskim tajnikom prilika, se o vsem poučiti, kar je za njihovo delovanje v občini potrebno.

Š. Odlikovanje. Iz Središča se nam piše: Odličnemu središkemu rojaku, č. g. Matiji Šinko, zlatomašniku, profesorju bogoslovja in župniku v pok., je izkazal veliki mojster nemškega viteškega reda, nadvojvoda Evgen, izredno odlikovanje. Podelil je zlatomašniku zaslužni »Marijanski« križec v priznanje za velike zasluge, ki si jih je pridobil za župno cerkev kot velikodušni dobrotnik in požrtvovalni načelnik družbe za zidanje nove cerkve. Zaslužnemu odlikovancu pristočno čestitamo.

Š. Strašen požar na Murskem polju. Iz Vučjevasi se piše 16. t. m.: Sinoči med 9. in 12. uro je vpepelil grozen požar več kot polovico (če ne tri četrti) vasi Berkovci v ljutomerskem okraju. Ogenj je bil — kakor že prej parkrat — tudi topot brezdvomno naleknjen. Jaz sem bil slučajno v Seliščih, odkoder smo hodili trije potem na 1 km blizu požara. Zgoreti je moralo tudi precej živine, ker element je divjal naprej z nevezdržno besnostjo in urnostjo.

Š. Znake za revizorje po vlakih je uvedlo železniško ministrstvo, ker se je večkrat nameril za revizorje, ki jih ni mogel nikdo poznati kot take, kak neprijeten slučaj. Omenjeni znak je iz posebnih kovine — uradne osebe ga bodo nosile samo pri opravljanju svojega posla — kaže krilato pero z dvema trakovima in latinskim napisom »revizor«.

Š. Promocija. Iz Gradca se nam piše, da je promoviral dne 11. t. m. g. Alojzij Rakun, starešina »Zarjek«, na vseučilišču v Gradcu doktorjem prava. Mlademu doktorju iskreno čestitamo. Bog in narod!

Š. Umrla je v Mariboru vpokojena učiteljica gdca. Katarina Jalas.

Š. Slovenec umrl v Ameriki. V Claridge, Pa., je dne 20. februarja umrl Slovenec Urban Polenak, doma iz Štajerskega.

Š. Boj med civilisti in huzarji v Mariboru. Iz Maribora nam pišejo: Dne 13. marca so se v Jožefovi ulici stepili vojaki in civilisti. Huzarji so se poslužili sabelj in so občutno ranili štiri delavce. Nazadnje so vendar morali huzarji bežati pred močnejšimi civilisti. Ranjence je obvezal zdravnik dr. Urbacek.

Š. Mariborski Vsenemci. Dr. Ursin z Dunaja, propagator in organizator vsenemštva na Štajerskem, je strašil te dni po Mariboru in okolici. V nedeljo, 13. marca, je govoril pred spomenikom cesarja Jožefa I. v mestnem parku. Slavil je tega vladarja kot prvega in pravega nemškega kneza in prijatelja ter začetnika »losvonromskemu« gibanju. Čudno je, da c. kr. okrajno glavarstvo pripusti v sedanjih časih taka hujška-joča zborovanja nemških neodrešen-cev. Namen te komedije pred Jožefovim spomenikom je namreč bil spomin na padle žrtve 13. marca 1848, ter da naši prusofili dajo duška svojim antipatriotičnim aspiracijam in idejam. Na spomenik so položili tudi velik venec s frankfurtarskimi trakovi. Med udeleženci smo opazili mnogo mariborskih sodnijskih in političnih uradnikov. Ob koncu zopet »Wacht am Rhein«. Druge večje nesreče ni bilo.

Š. V Središču pridno prenavljajo povečano župno cerkev. Še pred velikonočnimi prazniki bosta dogotovljena oba stranska oltarja, delo mariborskega pozlatareja g. Zorattija.

Š. »Marburger Zeitung« št. 32. dne 15. marca je bila radi članka »Der spot-tende Finanzminister« konfiscirana.

Čudno, da se je konfiskacija izvršila. Šele tedaj, ko je bil že cel Maribor poln tega lista.

Š. Janina Borowska, ki je bila to-žena, da je umorila odvetnika dr. Le-wickega v Krakovem in je bila potem od lvovske porote oproščena, živi sedaj v Rogatcu. Ker z nikomur ne občeje, je dolgo niso poznali. Sedaj pa poro-čajo, da je žena, ki so jo smatrali za bogato Rusinjo, Borowska.

Š. Zamenjana mrtvašnica. V mariborski bolnišnici je pred nekaj dnevi umrl nek bolnik. Nečak umrlega je odredil vse potrebno, da se položi strica v mrt-vašnico na lep, okrašen mrtvaški oder. Ko je pa prišel nečak v mrtvašnico, je ves presenečen opazil v svoji žalosti, da se je stric znatno spremenil. Okoli mrt-vaškega odra pa je stalo precej viničarjev veleposestnika pl. Turichela, ki so hvalili svojega gospodarja, ki je kupil ubogemu viničarju popolnoma no-vo obleko in mu preskrbel tako lep mrtvaški oder. In res je bil ubogi viničar oblečen v tujo obleko in položen na okrašen mrtvaški oder, ki je bil name-njen omenjenemu stricu. Nečak, ki je spoznal pomoto, je takoj tekel v po-grebni zavod in v bolnišnico. Na obeh krajih niso ničesar vedeli o pomoti, dokler jim ni razjasnil nečak zadevo. Mrtveca se sicer nista zmenila za za-menjavo, ampak živim ni bilo vseeno. Zamenjanega viničarja so hitro dvig-nili z lepega mrtvaškega odra in oble-kli v njegovo revno obleko in tako se je tudi zgodilo, da ga niso peljali v lepem steklenem vozu na pokopališče, ampak v navadnem lesenem, ki je določen za reveže, med tem ko se je stric peljal z vsemi dostojnostimi. Kakor se čuje, je pl. Turichel izjavil takoj, ko je zvedel o zadevi, da ne plača za viničarja stroškov, ko je ležal potoma na lepem mrtvaškem odru. Menda tudi ne bo nihče zahteval odškodnine.

Kuharska navodila za pripravo te-stenin v razne prikuhe, samostojne in močnate jedi, izdala je v posebni knji-žici Prva kranjska tovarna testenin v Ilirski Bistrici in jo svojim odjemal-cem brezplačno razpošilja. Knjižica vsebuje obilico receptov za pripravo in finejšo kuhno. Opozarjamo pri ti priliki svoje čitatelje na izborne izdelke te naše domače tovarne. Zahtevajo naj odločno »Pekate« kot tovarna svoje izdelke makarone, nudelne itd. naziv-lje. Res, da so nekoliko dražje, a ker se zelo nakuhajo, so končno vendar cenej-še od drugih, pri tem pa so nedosežne-ga okusa.

Na ženskih klinikah se je dobro poznata Franc Jožef-ova grenčica izka-zala kot najboljšo odvajalno sredstvo. Celo najobčutnejše bolnice rade jemljejo to naravno sredstvo, ker se pojavi brez kakih nadležnih postranskih pojavov in poznejših učinkov že v kratkem času izvršten upliv. Scanzoni in mnogo drugih izvrstnih zastopnikov ženskega zdravstva soglasno hvalijo dobrotvorne lastnosti »Franc Jožef-ove« grenčice. — Na prodaj v lekarnah, drogerijah in pro-dajalnah rudninskih voda. 3

Opozarjamo na oglaš Maršnerjevih šumečih limonadnih bonbonov prve če-ške akc. družbe v Kralj. Vinogradih Glavna zaloga na Dunaju, Josip Katz, VI, Theobaldgasse 4.

Težavno drgnjenje s krtačo pri parketih

odpade. Dne 9. 3. 1902.

G. dr. Müllerjeva, Francovi vari.

»Citrine« je imenito sredstvo za parkete. Da se prav lahko in hitro prevleči, se prekrasno svetli in se ne pri-mije. Najbolje pri tem pa je, da odpade težavno drg-njenje s krtačo. 1 st. 3 K, pol st. K 1 70. Dobi se povsod. Edini izdelovalec J. Lorenz & Co., Heb na Češkem.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 18. marca.

Pšenica za april 1910	13.71
Pšenica za maj 1910	13.55
Pšenica za okt. 1910	11.26
Rž za april 1910	8.54
Rž za okt. 1910	8.31
Oves za april 1910	7.28
Koruza za maj 1910	6.22
Efektiv: —	

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Veljavi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
17	9. zveč.	733.1	6.9	sl. jug	pol. obl.	
18	7. zjut.	732.0	6.8	sl. vzjvzh.	oblačno	3.2
	2. pop.	729.3	11.0	sl. jzah.	"	
Srednja včerašnja temp. 7.9°, norm. 3.8°.						

685
1-1

MAGGI-jevo

kocke goveje juhe

1 kocka
za
1/4 litra

5 h

najfinejše goveje juhe

samo prava z imenom
MAGGI in

varstveno znamko zvezdo s križcem

Elektoradiograf

Hotel „pri Maliču“,

zraven glavne pošte

IDEAL

Spored od sobote 19. do srede 23. marca 1910.

1. Izlet Parižanke v Benetke (po na-ravi). — 2. Lukrecia (drama). — 3. Grof Lev Tolstoj (po naravi). — 4. Beethoven (zgodovinska slika). 5. Modern gospodar (komično).

Dodatek k zadnji predstavi ob 8. uri zvečer.

6. Velika 15. tekma v Parizu (po naravi). — 7. Vande (drama) — 8. Roman mla-dega bogataša (satirično)

Ta spored ostane do srede. V četrtek petek in soboto ni predstav. V nedeljo nov krasen spored.

Serravallo^{ro}
železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Diplavno odlikovanje in čestni diplom s slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo pri-poročeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Veokrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških priporočal.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

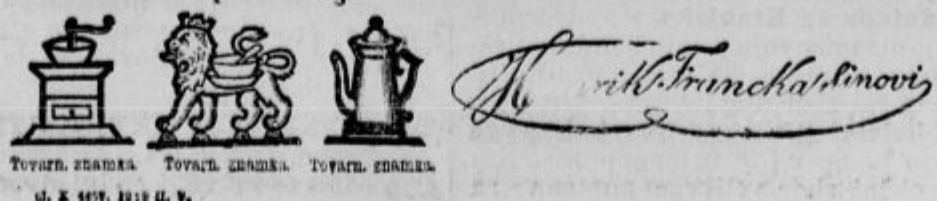
Kuvs.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahte-vajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček »cikoriije«, temveč določeno znamko:

:Franck:

da imate jamstvo za vedno jednako in naj-boljšo kakovost. — Pazite pri tem na varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja. —

Zahvala.

Tovarna za klej je podarila ljubljanskemu pro-stovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu v priznanje uspešnega delovanja pri ognju 22. janu-erja 1910. znesek 170 K. V imenu društva se za zdatni dar najtopleje zahvaljujeva.

Obenem se tudi vsem darovalcem in obisko-valcem božičnice, ki so pripomogli k lepemu gmo-tnemu uspehu, najtopleje zahvaljujeva in proslva nadaljnje naklonjenosti.

V Ljubljani, dne 14. marca 1910.

Fran Barle
blagajnik.

Ludovik Štrcel
načelnik.

793

1-1

Simon Punčah, nadučitelj v Šmarji naznanja v svojem in v imenu drugih sorodnikov potrt od velike žalosti, da je Vsemogočni poklical k Sebi pre-ljubljeno soprogo, gospo

Ivano Punčah roj. Matek

po dolgi hudi bolezni v 38. letu sta-rosti danes zjutraj v boljše življenje.

Zemeljski ostanki rajnice se pre-peljejo iz bolnice v soboto dne 19. t. m. popoldne ob 3. uri v Šmarje, kjer se polože k večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo brale v več cerkvah.

Priporoča se v molitev.

Šmarje p. Ljubljano, 17. marca 1910.

Zahvala.

775

Za vse dokaze blagega sočutja o priliki bridke izgube naše preljube sestre, oz. tete, gospodične

Terezije Detela

izrekamo najpristrčnejšo zahvalo. Zla-sti se zahvaljujemo prečastiti du-hovščini, slavnem kat. izobr. društvu za ganljivo petje, slavnim Marijini družbi, vsem, ki so darovali krasne vence, ki so tolažili blago rajnico med boleznijo, ki so ji izkazali po smrti zadnjo čast.

V Moravčah, 17. marca 1910.

Žalujoči ostali.

787

Zahvala.

1-1

Za vse mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli ob mukepolnih dnevih bolezni in smrti mojega ljubljene, nenado-mestnega soproga, oziroma očeta, brata in sina, gospoda

Janko Kocjan-a

odvetniškega sollicitatorja

izrekam tem potom najtoplejšo za-hvalo. Prav posebno se še zahva-ljujem blagorod. gospodu odvetniku dr. Tekavčič-u za njegovo veliko-dušnost in plemenito naklonjenost, s katero je obiskoval ljubljene-ga pokojnika ves čas njegove dolgo-trajne bolezni, slavn. bolniškemu in podpornemu društvu pomožnih in zasebnih uradnikov za izdatno pod-poro, dalje mil. gospodu prelatu A. Kalanu za njegove tolažeče obiske, s katerimi je hudo bolezen lajšal blagemu rajniku! Hvala iskrena go-spodom zdravnikom: dr. Zajcu, pri-mariju dr. Jenku in dr. Bergmannu, kakor tudi čč. sestram usmiljenkam, ki so vsi tako požrtvovalno stregli nepozabnemu pokojniku. Zahvalju-jem se vsem prijateljem in znancem, ki so ga tako marljivo obiskovali v deželni bolnici. Presrčno se za-hvaljujem preblagorodnemu gospodu okr. glavarju Lapajnetu, kot zastop-niku podružnice sv. Cirila in Metoda za Trnovo in Sentjakob za časteče spremstvo ob pogrebu, dalje slav. odboru »Polit. in prosvetnega dru-štva za Krakovo in Trnovo,« slav. telovadnemu društvu »Sokol,« slav. pevskemu društvu »Slavec« za gan-ljivo žalostinko, darovalcem lepih vencev, gg. uradnikom c. kr. dežel. sodišča, c. kr. finančnega ravnatelj-stva, mestnega magistrata, kakor tudi gg. poštnim uradnikom in sploh vsem, ki so v tako obilnem številu spremili dragega rajnika na njegovi zadnji poti. Končno bodite najiskre-neje zahvaljeni vsi blagi dobrotniki, ki ste mi v teh težkih dnevih tako nepričakovano prihiteli na pomoč v gmotnem oziru ter s tem znatno olajšali nenadomestno izgubo, ki je zadela mene in moje nedoletne otro-čice. Hvala v prvi vrsti g. kavararju Krapežu, gospej M. Levčevi, soprogi c. kr. merosodnika in gosp. učitelja višje dekliske šole Albinu Siču za njihovo požrtvovalnost. Vsem in vsakemu posebej Bog povrni!

V Ljubljani, 18. marca 1910.

Minka Kocjanova.

Zahvala.

Povodom svoje 40letnice službovanja pri užitniškem zakupu in 40letnice svoje poroke sem prejel vdano podpisani ob velikem iznenadenju od sl. ravnateljstva užitniškega zakupa ter od blizu in daleč toliko častitih in ljubeznivih čestitk in to ustmeno in pismeno, da mi ni mogoče se na enak način po dolžnosti odzvati in prosim torej prav vdano, naj vsi ti na tem mestu sprejmo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 17. marca 1910.

781

Fr. Mazi

užitniški prejemnik.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Priložnostni nakup!

Krasna žepna ura z verižico K 3-50. 30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega pošiljam 1. krasno 36 ur idočo (ne 12 ur) "Gloria" srebrno anker-rem, uro, švic. kolesje z lepo gravir. oklopom, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natančno idočo za K 3-50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem, prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za K 5. Triletno pismo jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju

S. ROHANE, Schweizer-Uhren-Exporthaus.
KRAKOV št. 50. 766

Neštevilno priznanj in naročil. — Za neugajajoče denar nazaj

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano

črno dalmatinsko vino

„KŮČ“

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Gostilna na deželi

na Štajerskem se takoj odda pod zelo ugodnimi pogoji na račun. Zraven je tudi mala dobroidoča trgovina. Ponudbe pod šifro „Gostilna“ se naj pošljejo na upravništvo „Slovenca“. 652 3—1

2 krojaška pomočnika

za stalno delo in enega vajenca ki ima veselje do te obrti, sprejme L. Škof, Javornik št. 59
tako kroj. mojster. 690

Seme

pravega kašelskega zelja prodaja Ig. Mrcina v Zg. Kašlju pri D. M. v Polju po 20 gr. K 1-10 poštne prosto. Za pristnost in kaljivost se jamči. Pošilja se z obratno pošto, proti gotovini ali povzetju. — Zahvale veliko kmetovalcev so na razpolago iz vseh krajev Slovenije. 487 1

Iz proste roke prodam

Novo hišo

3 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, pralnico in vrtom na dobro zračnem prostoru. Naslov se poizve v upravi „Slovenca“. 458 6—1

Učenka ali praktikantinja

z boljšo šolsko izobrazbo, katera zna tudi šivati, se sprejme v boljšo modno trgovino. Ponudbe naj se stavijo pod šifro „Pridna 2000“ poste restante Ljubljana. 732 2—1

Godbeni automat

še popolnoma dobro ohranjen se pod prav ugodnimi pogoji prodaja oziroma tudi zamenja za glasovir ali pianino. Naslov pove upravništvo tega lista. 728 3—1

Vinotoč

Mestni trg št. 13.
Ustanovljen leta 1856.

priporoča izvrstna namizna vina po K —80, —88, —96 in 1-28 liter. 649 10—1

Za avgust se odda na dobrem prometnem prostoru v Ljubljani prostoren

prodajalniški lokal

z malo sobico in kuhinjo, ki se porabi tudi lahko za skladišče. — Letna najemščina znaša 800 K. — Več pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“. 796 3—1

Prodaja se vili podobna

NOVA HISA

z 9 sobami, 3 kuhinjami, kletjo, drvarnico, pralnico ter vrtom, 5 minut oddaljena od kolodvora in tovarne na Gorenjskem. Pripravna je za vinskega trgovca. Naslov pove uprava lista. 767 8—1

794

Naznanilo in zahvala.

Ivan Naukler in Valentina Naukler roj. Grošelj, Ivan, Marija in Franjica Grošelj naznanjajo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretresljivo vest, da je dne 11. marca v zdravilišču Alland II pri Badenu na Nižjem Avstrijskem umrl po dolgotrajni, mučepolni bolezni brat, svak, strček in birmski boter dne 18. novembra 1877 l. v Ljubljani porojeni gospod

FRANC GROŠELJ

c. in kr. pomorski komisar I. razreda, imetnik vojne, 50 letne in 60 letne jubilejske kolajne.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika so se izročili 14. marca 1910 k večnemu počitku materi zemlji na župnem pokopališču Alland I pri Mayerlingu na Nižjem Avstrijskem.

Maše zadušnice za dušo rajnika se bodo služile ob različnem času v raznih krajih.

Pokojni se priporoča v blag spomin!

Obenem izrekava g. J. dr. Alojziju Rantu, c. in kr. pomorskemu komisarju I. raz. na Dunaju, za njegovo ranjkemu, za časa njegove dolgotrajne bolezni z gorečo ljubeznijo in požrtvovalno vneto izkazano izdatno pomoč in podporo, preblagi gospe Rantovi za ljubeznjivo postrežbo, požrtvovalnemu in rahločutnemu g. Viktorju Kristanu, c. in kr. pomorskemu komisarju I. razreda na Dunaju, iskrenemu gospodu Skušek-u, c. in kr. pomorsk. kom. I. razreda na Dunaju, vsem že imenovanim za izgledno dejanski izkazano prijateljstvo, tovarištvu in udeležbo pri pogrebu, velenjenim tovarišem z Dunaja za krasna venca in udeležbo pri sprevodu, vlec. tovarišem iz Pulja in velenčislani rodbini Morari Josip iz Pulja za prelepa venca. naposled vsem, ki so se nas vzpričo nenadomestne in prerane izgube ustmeno ali pismeno spomnili, najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, Ptujška okolica, v marcu 1910.

2 nadstropna hiša

v sredini mesta, s kletmi in 8 stanovanji, pripravna za vsako obrt, se iz proste roke prodaja za 29.000 K. Letni dohodek znaša 2600 K. Takoj je treba plačati samo 3000 K, ostanek po dogovoru. Več pove g. I. Kernc v Ljubljani, Hilšerjeva ulica 12. 756 3—1

Prodaja se hiša

v sredini mesta prav pripravna za vsaki obrt, posebno pa sposobna za gostilno z vrtom. — Podrobnosti podaja iz prijaznosti upravništvo tega lista. Prekupci izključeni. 751 3—1

Dva slikarja

ali en slikar in en pleskar, se sprejmeta v stalno delo pri 791 1—1
Ivanu Martinc na Jesenicah, Gorenj.

Gozdi

zelo lepi, mali in veliki, največ smreke, so na Spodjem Štajerni prodaj. Pojasnila pri gosp. : MATIJI OBRAN: Pobrežje št. 229 pri Mariboru. 789 1

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 12. marca 1910. E $\frac{603}{10}$ se prodajo

21. marca t. l. ob 9. uri dopoldne

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 27 in potem ulica na Grad št. 5 na javni dražbi:

konfekcijsko in manufakturno blago, sobna oprava, vina i. t. d.

Reči se smejo ogledati dne 21. marca 1910. v času med 9—1/210 uro dopoldne v navedenih hišah.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, oddelek V.,
dne 13. marca 1910.

Grand Hotel Union.

Le dva dni!

(velika doborana)

Le dva dni!

Prvovrstni

humoristiški večer

Hansi Führer

sloviti dunajski ljubljeneec

Teodor Woller

dunajski sloviti premij. umetnik s svojimi prvovrstnimi spremstvom

Teo Werner in Fric Zeilinger.

Rodbinski spored, dostojen in poln sprememb.

Začetek ob 8. uri. Vstopnice v predprodaji 1 K 60 v.

Pri večerni blagajni se zviša vstopnina za 40 vinar.

Vstopnice se prodajajo v doprani Uniona in Unionovi tobakarni.

Ravnatelj Ivan Bračić.

776

Ne kupite paramantov

dokler se niste prepričali o kakovosti kazul, dalmatik, pluvijalov, zastav, bander, baldahinov, kovin, blaga in cerk. perila pri

prvi avstrijski tovarni za paramente in zastave

Jožef Neškudla, Olomuc

Pošiljatve na izbiro, proračuni, ceniki zastonj. — Cene so radi cenih delavnih močij na deželi in velike prodaje do 250/0 nižje kot pri konkurenčnih podjetjih. — Posebna delavnica za paramente, vezene in cerkveno-umetna dela. 779

Kranjsko društvo za varstvo lova.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

ki se vrši dne 30. marca 1910 ob 8. uri zvečer v hotelu pri Slonu I. nadstropje.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika za društvena leta 1908 in 1909, ter o novem lovskem zakonu za vojvodino Kranjsko.
2. Računsko poročilo za l. 1908 in 1909.
3. Poročilo pregledniškega odseka.
4. Volitev osem odbornikov.
5. Volitev pregledniškega odseka.
6. Predlog odbora:
  - a) Pristop k „državni lovski zvezi“ na Dunaju.
  - b) Pristop k kartelski zvezi nižje avstrijskega društva za varstvo lova na Dunaju.

Posebne predloge prijaviti je do 28. marca pri društvenem odboru 795 1-1

Dva kleparska pomočnika

se sprejmeta takoj v trajno delo pri Fran Zužeku, kleparju na Bledu. Sprejmejo se tudi vajenci 790 za kleparsko obrt. 4—1

Pritlična hiša

se odda v najem 1. aprila. Pripravna je za kako trgovino ali pa za kakega obrtnika. Več se izve pri g. Zarniku, Krčina, p. Dob pri Domžalah. 773 1

Avstrijske specialitete l. vr. so svet. znani
Marsnerjevi šumeči limonadni bonboni

Pristni samo s to varstveno znamko

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to znamko. — Tudi vsak bonbon ima tako znamko. Letna vporaba več kot 60 milijonov komadov. Klaron, najboljše delikatese sveta. Bouchées à la Reine. — Pennermint-Loren-Ges. Vse vrste čokolade za mleko in za kuhanje izborne kakovosti priporoča: Prva češka akcijska družba tovarn, za orient. sladkor in čokoladne izdelke Kral. Vinogradi, p. A. MARSNER. Glavna zaloge na Dunaju, Josip Katz VI. Theobaldgasse 4. 770 12—1

Vabilo

na

XVI. redni občni zbor

Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani

ki se bo vršil

dne 7. aprila 1910 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo nadzornišva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Odobrenje letnega računa za l. 1909.
4. Dopolnilna volitev nadzornišva.
5. Slučajnosti.

786 1-1

Predsednik nadzornišva.

V smislu § 31 je drugi občni zbor sklepčen ne glede na to, koliko članov je navzočih.

16 let star učenec s 3. gimnazijskimi razredi želi vstopiti kot

=VAJENEC=

v špecerijsko trgovino ali trgovino z mešanim blagom. Naslov pove uprava lista. 746 2-1

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Posteljno vlago

odstrani zamaženo takoj! Slovita priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata nanašati. Knjižico pošlje zastoj: **Zavod „Sanitas“** Velburg P 347 Bavarsko. 284 31

Kapelnik

se sprejme pri Mestni godbi v Kamniku.

Ponudbe do 15. aprila t. l. na odbor

Mestne godbe. Plača po dogovoru.

594

Proda se

4-1

nova vili podobna hiša

ki obsega 3 sobe, kuhinjo in klet, okrog lep sadni in zelenjadni vrt, v prijaznem kraju na Gorenjskem. Več pove **Jožef Zevnik, Plavž št. 17, posta Jesenice, Gorenjsko.** — Proda se radi bolezn.

Posestvo

s hišo, hlevom, podom, 2 kozolcema, zidano kaščo, sušilnico za sadje in velikim sadnim vrtom se proda. Pri hiši je vodnjak. Travniki, njive in gozdi merijo skupaj 55 jolov. Cena 14.000 K. Natančnejše pove upravnštvo „Slovenca“. 714 2-1

Proda se radi bolezn zelo lepo

posestvo na Štajerskem

z gostilno in trgovino tik župnijske cerkve na okrajni cesti, tričetr ure od železniške postaje. — Dogovori pod „S. K.“ na upravnštvo „Slovenca“. 653 3-1

STROJNIK

z dvema izpitoma, strojni ključar, monter v večji papirnici, ki je oženjen, zanesljiv in izobražen želi premeniti sedanjost službo. Ponudbe pod naslovom „strojnik“ kr. og. papirnica na Reki. 692 2-1

Kontorist

absolvent praške trgovske akademije, več slovenščine, hrvaščine, nemščine in deloma češčine, išče s 1. aprilom primerne službe. Oglasila na upravo tega lista. 693

Kuharsko knjigo zastonj

673

3-1

dobi vsak po pošti pri prvi franj.

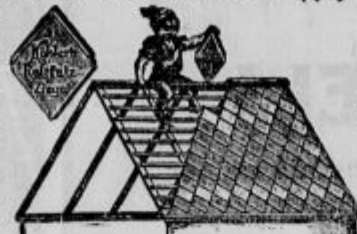
govorni testenin v Alir. Bistrici.

V najem se da s 1. aprilom splošno znana

Klinarjeva gostilna na Savi pri Jesenicah

Gostilna je dobro vpeljana in ima poleg tudi nekaj zemljišča in gospodarsko poslopje. — Hiša je v neposredni bližini tovarne in promet jako velik. Pogoji so ugodni. — Ponudniki naj se izvolijo obrniti na **Gössovo pivovarno v Gössu** ali na njeno založništvo na Jesenicah. 702 5-1

Varstvena znamka.

Köhlerjeva cementna strešna opeka

644 16 1

z zarezo in brez zareze

je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka. — V zalogi jo ima v poljubnih množinah izdelovatelj

IVAN JELACIN, LJUBLJANA

Zahtevajte cenik!

Ravnatelj vedno velika zaloga Portland-cementa.

Naprodaj je enonadstropno

šolsko poslopje

zelo pripravno za trgovino, stoji sredi vasi pri deželni cesti in blizu farne cerkve.

Več pove

Občinski urad Sv. Jakob v Rožu na Koroškem. 3 1

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke

v največji izbiri priporoča po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.

Obstoj trdke čez 40 let!

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Telefon 237. **Betonsko podjetje.** Telefon 237.

Toornica umetnega kamenja in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamenja“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušle, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (Carralith patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xylolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih ozirov priporočljiv) lahko snazjenje, neizgorljiv, v poljubnih barvah od najprostejših do najfinejših izvršitev.

Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb: stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja. 771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Pristen le tedaj, če je trikotna steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju). ::

Doslej nedosežen!!

W. MAAGER-ja
:: pristno čisto ::

ribje olje

(v zakonito zajamčen opravi)

rumeno, steklenica K 2.—
belo, „ „ 3.—
pri

Viljemu Maager-ju na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrski monarhiji.

Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpošiljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:

W. Maager, Dunaj, III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Stambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj kavčuk-štambiljev

LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.

192 52

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamči „Kmečka gospodarska zadruga“ v Medoših, posta Piran, Istra.

Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo **Porterose**. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sode na postajo. 1 3348

Izvršilna dražba.

Dne 25. marca 1910 ob 10. uri dop. se vrši pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 16, dražba za trgovino prikladne

novozgrajene hiše

v Štefanji vasi pri Ljubljani

zemlj. knj. vl. št. 338, h kateri se kupci vabijo.

FOTOGRAF.

Priden mladenič, poštenega značaja, samouk-fotograf želi službe pri kakem fotografu kot pomočnik. V začetku tudi z manjšo plačo. Zna tudi retuširati. Službo lahko nastopi takoj ali pozneje.

Ponudbe pod šifro „Fotograf“ posta Vič pri Ljubljani, pošto ležeče. 782 3-1

Učenec

za podobarsko in pozlatarsko obrt se sprejme pri

Dragotinu Hrovatu 784 Štob, Domžale. 3-1

Steklena stena

skoraj nova, pripravna za komptoar ali za pregrajo sobe se najceneje

proda. Gradišče 11/II. 783 2-1

Več dobrih

zidarjev in delavcev

proti dobri plači, dobi trajno delo pri

g. Ivanu Ogrin 3-1

zidarskemu mojstru v Ljubljani.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. —
Olej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19
Olej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvor-
nica drož priporoča svoje
izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven ro-
tovža.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in
delikatesami, Sv. Petra cesta
št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg
št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe,
Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“
Ljubljana, Sodna ulica 6, nasproti Justične palače

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom
in moko, Sv. Petra cesta 21.

Zorec Franc, trgovina z meš. blagom, manufak-
turo, potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega iz-
delka, Prešernove ulice.

Kdor hoče platno imeti dobro

pristno barvno za obleke in
srajce, kanafas, laneno in
bombažasto, šipkast, krizet,
gradl, barhant, damsko bla-
go, žepne robce, brisače
itd., naj piše po vzorce zastoj
in franko od tvrdke

Jaroslav Marek ročna
tkalnica v Bystrém
pri Novem Mestu na Met. Češko.

40 mtr. ostankov za K 16.—. Po povzetju franko.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Kdor je siv, izgleda star.

Izborni, zjamčeno neškodljivo barvilo za las in brado sta
1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. ružave in črne barve.
Barva takoj in trpežno, 1 kart. K 4.—. Ti barvili
sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1024

Pred uporabo. Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkov izdelke in odlikanj, odločno vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Ant. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo št. 2,
poleg čevljar. mostu
Izdelnje šopke, vence, trakove.
Velika zaloga nagrobnih ven-
cev. Zunanja naročila točno.
Cene zmerne.

3662 52-1

Priporoča se

največja zaloga oblek za gospode in dečke

Solidna postrežba!
Nizke cene!

A. Lukič

Ljubljana, Pred Skofijo 19

Vedno najnovejša
konfekcija za
dame in deklice

Razpis.

Št. 4957.

755 3-1

Za zgradbo jednega vodnjaka in treh kapnic v vasi Ustje, polit. okraj
Postojna na 19.106 K 76 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne
ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe naj se predložijo

do 9. aprila t. l., ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je za-
pečatene z nadpisom:

„Ponudba za prevzetje gradbe jednega vodnjaka in treh kapnic v vasi Ustje,
polit. okraj Postojna“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje
po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v
pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, ponudbeni pripomočki in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem
uradu za znesek 6 K 50 vinarjev.

Deželni odbor kranjski

Ljubljana, dne 10. marca 1910.

Gg. krojaškim mojstrom! Svila za šivanje in sukanec 1910.

Največja in najmanjša krojaška tvrdka si more na lahek način preskrbeti svilo in sukanec
za šivanje. Strokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja franko po povzetju po K 30.—

I. češka praška razpošiljalnica Karel Pecha, Praga-Karlín št. 287.

Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države!

472

Najnovejši domači mlini

za ročni in motorni obrat (patent. jekleni mlin) brez kamnov,
brez valjev, za vsako vrsto žita, neporušni in kljub temu
zelo ceni, vsled česar neobhodno potrebni za kmetovalca.

Glavno zastopstvo za jugoslovanske dežele:

M. Klammer, Dolenjaves pri Cerknici, Notranjsko.

236 Ceniki zastoj in franko.

10-1

774 2-1

Razpisuje se

zidanje „Društvenega doma“ na Ježici.

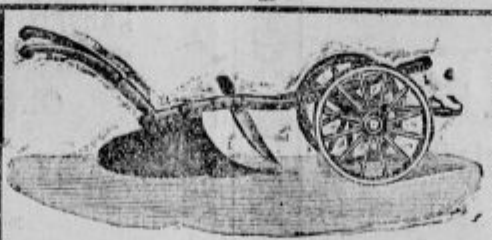
Pogoji in načrti so na razpolago v župnišču. Oferti naj se vložijo do 1. aprila. Materijal
mora podjetnik sam preskrbeti; za pesek in vožnjo skrbi stavbeni odbor, kateri si pridrži
pravico oddati delo komurkoli.

Ježica, 14. marca 1910.

Stavbni odbor.

= Najboljše štajerske pluge =

Navadne in
hribovske z
2 lemežemater
osipalnike,
ter tudi uni-
verzalne ::
jeklene pluge.

TRAUNISKE
BRANE

Originalne
Laakeve in
sploh vse vrste
poljedelskega
orodja pripo-
ročata

Karel Kavčič naslednik

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

: Trgovina :
z železnino

Zaloga polje-
delsk. strojev

CENIK NA ZAHTEVO RADEVOLJE ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kozm. zobo-
stati. sred-
stvo

Seydlin & Co. Izdelovatelji
O. Seydl
Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 7

Dobri
in
povod

Najcenejše in naj-
bolj učinkujoče odvajalno sredstvo
Filipa Neusteina
poslajene odvajalne kroglice
(Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo pred-
nost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesi, vpo-
rabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem
delu telesa, lahno odvajajoče, kri čistijo; nobeno zdra-
vilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo,
da bi preprečilo

3006 20-1

zaprte

Izvor premnogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi
uživajo tudi otroci.

Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj
z 8 skatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se
pošlje naprej K 2-45, se pošlje franko 1 ovo!

Svarilo! Nujno se svari pred ponare-
jenimi odvajalnimi kroglicami. Pristne le, če
nosijo vsaka skatljica in navodilo našo zako-
nito varstveno znamko v rdeče-črnem
tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip Neus-
tein, Apotheke“. Naše trgovsko sodnjo
zavar. embalažo morajo imeti našo tvrdko.

Filipa Neusteina lekarna „pri sv. Leopoldu“
Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: Rihard Sušnik,
lekarnar, in v več drugih lekarnah.

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmeteksa
v Ljubljani Kolobovska ulica 20.
Kotkourabes Pojasnila daje se brezplačno

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne
in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani

delničar in zastopnik švi-
carskih tovarn „Union“ v

Bielu in Genovi.

700 **Mhanti, prstani, briljanti.** (1)
Svetovnoznano najfinije blago po najnižjih cenah.

Perje za postelje in puh
3092 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Najcenejše
dežnike in
solnčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani
Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

741 3-1

Odda se v najem
za majev termin

prodajalna

z dvema prostoroma v Selen-
burgovi ulici št. 6 (kjer je sedaj
F. Cascio, trg. z likerji. Vprašati
naj se blagoviti pri g. V. Scag-
nitiču istotam 2. nadstropje.

Za ustanovitev večjega tovarniškega podjetja v bližini kolodvora na Spodnjem Stajarskem ali Kranjskem

— se iščejo primerni —
veliki prostori
— za več let v najem. —

Priklopljenje na parno moč ali elektriško silo se želi. Prijazne ponudbe pod šifro W.L. 6109 na anončno pisarno: Rudolf Mosse, Dunaj I. 744 3-1

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

**: Adlerjevi :
pisalni stroji.**

Čeniki zastoj in franko.

Vsled opustitve svoje tovarne za kavine primesl na Glincah (15 minut pešpota iz Ljubljane)

oddam v najem obsežne tovarniške prostore

In event. nekaj vodne sile pod zelo ugodnimi pogoji. 476 1 **Ivan Jelačin, Ljubljana.**

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz **BREMENA**

v **NEW-YORK ::**

s cesarskimi brzoparniki :: Kronprinzessin Cäcilie :: Kaiser Wilhelm II, Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna, realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovščini za 26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

**Zobozdravniški in zobotehnični atelje
Dr. Ed. Globočnika v Kranju**

v hiši lekarne.

Ordinacija vsak dan, tudi ob nedeljah.

Umetno zobovje se izgotavlja v enem dnevu. Vsako-
vrsne plombe, izruvanje zob brez bolečin itd.

Za solidno, dobro delo se jamči.

539

10 1

Trgovina s semeni na debelo in drobno

SEVER & URBANIČ

v Ljubljani, Marijin trg

(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečicah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorenjsko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko ličje, cepilni 317 vosek, drevesni karbolinej itd. 10-1

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastoj.

KAVARNA „EGIA“.

696

Vsako
soboto, nedeljo in praznik
vso noč odprta.

Za najboljše pijače in najbolj razširjene časnike ter realno postrežbo se bo vedno strogo skrbelo.

Zahvala in priporočilo!

Usojam si velečenjenim gostom vljudo javiti, da bom po smrti svojega soproga nadalje vodila kavarniško obrt. Da ustrežem vsem zahtevam gospodov gostov, sem pridobila za podjetje splošno znanega strokovnjaka za posloводство.

Najtopleje se zahvaljujem za dosedanje zaupanje, prosim, da se mi isto ohrani tudi v bodoče.

Pričakuje najštevilnejšega obiska, bilježim
velespoštovanjem

Ana Haberle **Josip Čufar**
imejteljica. poslovodja.

Največja zaloga v Ljubljani.

K spomladni in poletni seziji

si dovoljujem svoje cenjene odjemalce opozoriti na svojo velikansko zalogo v konfekciji za dame, gospode, deklice, dečke in otroke, posebno pa na spodaj omenjene predmete:

Otroške obleke, pralne	od K	1'50	naprej
» » iz blaga	» »	4—	»
Obleke za dečke	» »	6—	»
» » gospode	» »	8—	»
Površnike in šport. suknje za gospode » »	» »	12—	»
Pelerine s kapuco	» »	6—	»
Klobuke	» »	2—	»
Velour klobuke	» »	5'80	»

Zaradi prevelike zaloge v damski konfekciji, cene znatno znižane

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

739

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela
St. Ulrich, Gröden, Tirolsko
se najtopleje priporoča
za vsa cerkvena dela.
Velikanska zaloga svetih
razpel. — Novi zanimivi
slovenski ceniki zastoj
in franko. — Postrežba
solidna in hitra. 1818 26-1

Najboljše Klavirje in harmonije

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvornic izposoja
in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez za-
dajta edino le **Alfonz Breznik**
učitelj Glasb. Matice, in zapriseženi strokovnjak
dežel. sodišča

Prevzema vsako-
vrstna popravila
in uglaševanja
najceneje.

Velika najrazno-
vrstnejša izbira.
Ugodna zamenjava.
10 letno jamstvo
3668

Majhne želodčne težkoče

se morajo opaziti; ako se hoče pre-
prečiti hude bolezni.

Preizkušeno iz izbranih najboljših ni uspešnih zdravilnih zeli sibirno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljajoče pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmer-
nosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja,
n. pr. gorčice, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin
ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

SVARILLO! Vsi deli embalaže
deponovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvor. dobavitelja,
„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vogni Nerudove ulice.

Po pošli se razpoložljiva vsak dan.
Cela stekla 2 K, pol stekla 1 K. Proti naprej vposli.
K 1-30 se pošlje mala steklenica, za K 2-30 velika ste-
klenica, za K 4-70 2 veliki steklenici za K 8-4 velike
steklenice, za K 22-14 vel. steklenice poštnine prosto
na vse pošte avstro-ogr. monarhije.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Velika zaloga juvelov, zlat-
nine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec. 31 52-1

Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Motorje najboljšega sistema,

mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.

Železne blagajne,
stavbene potrebščine

in vso drugo železnino

dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino
Fr. Stupica
v Ljubljani, Matije
Jerezijska cesta šte. 1.

Slovinci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarji promet do 31. dec. 1908
čez 72 milijonov kron

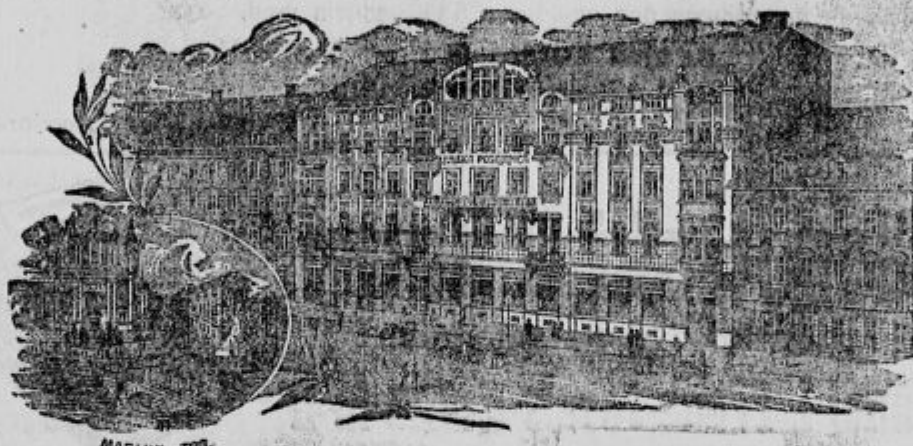
Lastna glavica K 420.537-92

Stanje vlog dne 31. majnika 1909
čez 20 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kaknega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
ženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na raz-
polaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadržnikov na tekoči račun ter daje
istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
roštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. —
Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobi**, posestnik in trgovec,
Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**,
stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojil-
nice«. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

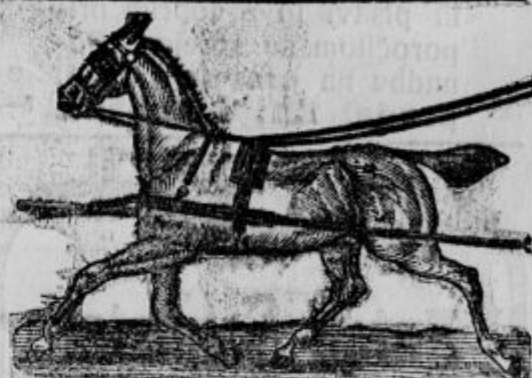
Kupon 1 kupon 7 kron
3-10 metr. dolg. 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško obleko 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
suknjo, hlače, telov- 1 kupon 18 kron
nik zadostno, stane le 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor
tudi blago za povrtnike, turistične obleke, svileni
kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stalne,
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše
najskrbneje, natančno po vzorcu. 490

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno
opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine
kakor tudi že obrabljene vozove in konjske
3699 oprave. 52-1

Pozor kolesarji!

Mesto K 110-
samo po K 80-., z
„Torpedo“ prostim tekom po K 95- prodajam
za reklamo nova prvovrstna kolesa znamka
„Styrian-Graz“. Modeli 1910 z 3-letnim jam-
stvom, sveže, močne pneumatike po K 5-.,
6-., 7-.; cevi po K 3-50, 4-., 5-.. Vse po-
trebščine, popraviljanja, emajliranje in ponikla-
nje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroke
izključeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23-III.

Gospodarsko in konsumno društvo Korte-P. Portorose, Istra

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom
in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe
do istega. Razpolaga z več kot
vina 1000 hl pristnega pridelka svo-
jih članov, najboljše kakovosti in to: bela,
svetlo in temno rudeča vina. Na zahtevo se
pošlje vzorce. Pogoji: Kupec pošlje lastno
posodo franko na železniško postajo
Portorose. Cena: Franko postavljeno na
žel. postajo Portorose 26 do 30 K za svetlo
ali temnorudeča, 28 do 32 K za bela vina.
Denar je vposlati naprej, sicer se vino pošlje
po povzetju. Kdor naroči, ostane naš stalen
odjemalec.

279 Načelstvo.

BERNHARDT-OVI

Petrolin- lokomobili in

motori Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

Obratni stroški 5-6 vin. za konjsko silo in uro.

Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smradu, nobenega izpraša-
nega strojnika, nobene nevarnosti za eksplozije ali ogenj, nizki
nabavni stroški, se lahko postavijo v bivalnih, ni potreba nobe-
nega dimnika. Pripravljeni za takojšnji obrat.

Najceneja obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslatih strojev na zahtevo na razpolago.

C. kr. priv. tovarna za motorje in stroje **G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII./2**, Schönbrunnerstrasse št. 173, SI.
Zastopnik: **J. MIKULA**, inženier, sodnijsko zaprisežen cenilec, Ljubljana, Cigaletova ulica 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

2714 12-1

Berson

so neprekosne glede kakovosti in trpežnosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se na znamko

„BERSON“

Najboljše
gumijeve pete.

Dobe se v vseh trgovinah za usnje, čevlje, gumijevo in drožer. blago v monarhiji. Na debelo pri zastopnikih

SIGMUND BEER & sinovi
DUNAJ VI/2.

PRODAJALKA

špecerijske stroke, z večletno prakso, zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi in z dobrim priporočilom se sprejme. Ponudbe na glavno pošto, predal 121, Ljubljana. 3-1

Anton Schuster
Ljubljana
Stritarjeva ulica 7

priporoča

novosti
konfekcije

za dame in deklice, bluz, modnega blaga za dame in gospode, delena cefira, platna in batista.

Najboljše belo blago različne garniture in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštine prosti.

Solidno blago.
Nizke cene.

Lep konj

je na prodaj. 15 in pol pesti visok, izabela barve, bele grive, v 6. letu, pred 1. mesecem prigan z Ogrskega. Konj je brez napake, izvrsten v lahkem ali težkem vozu. Cena 800 K. Naslov pove uprava lista. 740 1

Kmetovalci pozor!

Alojzij Korsika, semenska trgovina v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 5

Naznanjam, da mi je ravno došla velika množina travnega semena v 16 vrstah; travne mešanice sestavljam sam po navodilu kmetovalca. Nadalje tudi krmilna pesa, rudeča in rumena, nemška detelja lucerna, domača in štajerska, vsa preizkušena, v plombiranih vrečah, zanesljivo predalnice čista. Potem veliko množino čebulčka za sajenje in veliko družeg. 698 in zelenjadnega semena 10-1

Radi velike množine znatno znižane cene.

Izveček iz glavnega cenika je na frankirano zahtevanje poštine prosto na razpolago.

Gradbeni razpis.

V Polšniku, železniška postaja Sava ob j. žel. se bo vršila 4. aprila letos, popoldne po službi božji zmanjševalna dražba za oddajo del pri zgradbi

nove dvorazredne ljudske šole.

Gradbeni stroški so proračunjeni na 32.800 K. Načrti in proračuni so na vpogled pri predsedstvu krajnega šol. sveta, kamor naj se pošiljajo do omenjenega dne opoldne s 5% vadijem vred.

Krajni šolski svet v Polšniku
dne 10. marca 1910.

Martin Mirza, podpredsednik.

Glogowski & Komp.

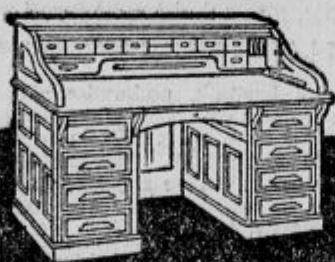
c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potreščine, pohištvo, n. pr. amerikske pisalne mize ki so izredno praktične za porabo.

Prospekte zastoni in poštine prosto.

godbenih instrumentov

Proda se deset še malo rabljenih
Več se izve pri Antonu Mikliču v Trebelnem pri Mokronogu. 753 3-1

Marijin trg šte. 1.

Največja zaloga najfinjših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co. Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarnakreda. Zlate in raznobarne brone. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampiljske barve. Oglice za risanje. Raznobarne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Palete, škatlje za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične prstene in rudniške barve.

Priznana najboljša in najzdatnejša oljate barve

za pleskarje, stavbe in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima po najnižji ceni,

karbolineja samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podobarje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

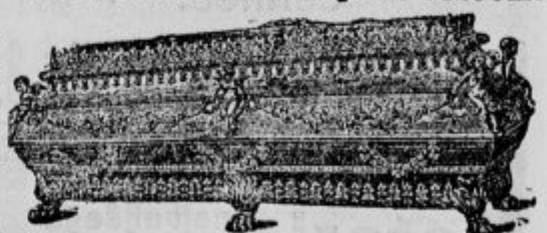
Priraja pogrebe od najprostejših do najelegantnejših vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovnaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vlijudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stambni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

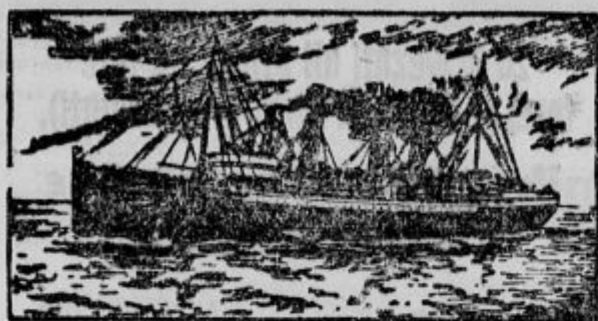
L. Knez-u v Ljubljani.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Zaloga čopičev za pleskarje sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznano
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana
 potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
 - žimnati modroci, otroški vozički itd. -

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
 p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
 mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
 vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
 dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
 lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
 podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
 odjemalcem v ogled.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ,
 sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),
 posreduje brezplačno pri prodaji
 svojih udov. Cena je nizka. Vino
 je bele, rudeče in črne boje; ka-
 kovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

Edino pristen balzam
 iz lekar. pri angelju
 A. Thierry v Pregradi
 pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Učinkuje pri želodčnih težavah, napenjanju, zasilenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih
 boleznih, prsnihih boleznih, hripavosti itd.

Čisti zunanje rane, olesnjenosti, 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna
 steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo
CENTIFOLIJSKO MAZILLO

zanesljivo učinkuje pri prsih, ranah, ranitvah, vnetja se tako starem vseh vrst.

2 lončka K 360. Naročila naj se naslavlja na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobi se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
 Antwerpen v Boston.
 je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
 na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
 „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
 bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
 Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
 postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
 za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
 nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
 vožnjo čez Kanado, katere pa je izdatno ce-
 nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc
 v Ljubljani,
 Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
 kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tisljeru“ 188 (52-1)

845 52-1

Največja in
 najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
 najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem
 samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

VODOVODI
 kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
 domači specialni tvrdki.
 Tehniške ocene in načrti
 zastoj, ko se poveri delo.

Inženjer-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
 Beethovenove ul. 4. Brzjavlj. Lachnik, Ljubljana. 2908

IZPELJAVA
 vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
 za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
 DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
 Podružnice: Buden, Češka Kamnice, Češka Lipa, Breg, Krakov, Litomerice, Moravski Zumborg, Modling, Novi
 Jičín, Plzen, Praga, Graben, in Praga, Mala stran, Liberec, Dunajsko Novo mesto, Čitljava.

NAKUP IN PRODAJA
 vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
 akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
 Zavarovanja proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
 Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 40 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsni sirup. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev posebno pri slabotnih otrocih. Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit“, Dunaj, VII.1, Kaiserstrasse 73-75. V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu, Volšperku in Andrijeveču.

Herbabny-jev okrepljeni Sarsaparilla-sirup.

Je že 35 let uveden in najbolj preizkušen. — Izvratno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2935 16-1

Ponudimo vsako poljubno množino!

480

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nerodne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (3 steklenice) franco zavoj in poština, stane K 6'60. Naročila po povzetju. 3281

Anton Breskvar

stavbni ključar
Ljubljana, Florjanska ulica šte. 9

priporočam se slavemu občinstvu, kakor tudi častiti duhovščini za vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor: ograje za grobove, križe, obhajilne mize, navadne in žične ograje, vrata.

Velika zaloga štedilnikov,

kurjavna in pepelna vrata, zapahil dimnikov, strelovodi, zastori na valjcih itd. itd.

Priporočam se tudi za vsakovrstna popravila, katera izvršujem hitro in po nizkih cenah. 682 8-1

Hočete-li ceno mast?

Poizkusite priporočeno kremo precvrto.

Mnogo pohvalnih priznanj. 1 kg 84 dvovinarnikov, ocvrti 1 kg 42 dvovinarnikov. Naročila po 5 kg pošilja v lepih pločevinastih skatlah.

Jindřich Husák, Rozdělův, Kladno. Priporočilo: Mast je izbornega okusa. Pošljite jo 50 kg. Spoštovanjem sogroga tajnika, Černovice.

Modna in športna trgovina Pavel Magdič Ljubljana, nasproti glavne pošte

Priporočila izgotovljene bluze, spodnja krila
in vse moderne nakitne predmete po zelo
ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

Ogromna izbira damskih in
otroških slammikov in čepic

V oddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, te-
looniki, srajce, kravate, palice, dežniki,
rokavice in vsi modni predmeti. Za šport:
vse potrebščine za turiste, kolesarje, looce,
--- tennis, „Orle“ in „Sokole“ ---

Narodne zastave,
znaki, tra-
kovi, i. t. d.

Pomladansko poročilo.

Blago za ženske obleke v vseh
barvah in cenah. Polsvilnato pe-
rilno blago in fini čefir za bluze.
Perilni kambriki v najlepših vzorcih
in stalmi barvi. Krasne svilene in
polsvilene rute in šerpe.

Došlo v zelo veliki iz- biri zadnje novosti!

Postrežba znano dobra, cene
vsled velikega podjetja in ugodnega
nakupa zelo priporočljive.
Za mnogobrojni obisk se priporoča

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ul. 5

Sedaj se tudi v prvem nad-
stropju prodaja na drob-
no, kjer sem uredil vzorno
zalogo za moško in žensko
blago. 513

Obstoj trdke čez 40 let.

POSTELJNO VLAGO

Odstranitev takoj. Starost in spol se naznani.
Pojasnilo zastoj. Zavod „Rescusp“, Regens-
burg, Bavarsko. 28 30-1

Kamnoseški izdelki iz marmorja za
cerkvene in pobištvene oprave, spo-
miniki iz marmorja, granita ali sije-
nita, apno živo in nagašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
::: ulica :::

Daje po

4¹/₂ | 0 | 0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ | 0 | 0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hra-
nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predajme na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.